



החוג למדע המדינה

שנתון

שנה"ל תשע"ט



החוג למדע המדינה

דיקן ביה"ס לתקשורת, חברה וממשל
פרופ' מיכאל קרן

ראש החוג
ד"ר זובידה הני

יועצת לענייני סטודנטים
ד"ר וינרסקי-פרץ חדזה

חברי הסגל האקדמי*

פרופ' מן המניין:	פרופ' קרן מיכאל
מרצה בכיר:	ד"ר אמיר רות, ד"ר אריאן עופר (סמסטר ב' השתלמות ממושכת), ד"ר זובידה הני.
מרצה:	ד"ר וינרסקי-פרץ חדזה
מורה בכיר:	ד"ר מקלברג דוד, ד"ר רוזן לאה
עמיתי הוראה:	ד"ר עו"ד אריאל אריק, מר בזק דודו, עו"ד בן-חיים איציק, ד"ר בריק סלים, עו"ד ברנפלד כתריאל, ד"ר גומיד עזמי, מר הררי מיכאל, ד"ר זהאר רנא, ד"ר ח'ניפס אמיר, מר טל אלירן, גב' טרבליס אוסנת, מר לוי אייל, ד"ר לוי מרדכי, ד"ר מירו מיכאל, ד"ר נוריאלי בני, גב' סלניקו גפן רונית, מר קורן איתי, מר קלמן אורן, ד"ר רובובסקי יורם, גב' רוטמן ערבה, גב' רידר אינדורסקי אסתי, ד"ר שבח דנה, השופטת בדימוס שריר מיכל.
מתרגלים ועוזרי הוראה:	מר וסיליו ולאד, גב' רוטמן ערבה, מר שושנה דין.

* יתכנו שינויים ברשימת סגל ההוראה.

מרכזת החוג

גב' מור יוסף איילת

טל': 04-6423469

פקס: 04-6423546

שעות הקבלה: ימים א'-ה' 10:00-12:00, בנין רב תכליתי 1, קומה 1.

מענה טלפוני: ימים א'-ה' 09:00-10:30

e-mail: ayeletm@yvc.ac.il

תכנית הלימודים

הלימודים בחוג למדע המדינה מעניקים לסטודנטים אפשרות להכיר תחומי ידע מגוונים והבנה מקיפה של המציאות הפוליטית, תקשורתית ודיפלומטית בישראל ובעולם. זאת באמצעות חשיפה ולימוד עומק של עולמות הפוליטיקה המקומית והבינלאומית, הדיפלומטיה, התקשורת הפוליטית, המשפט, ביקורת פנים, המנהל הציבורי והכלכלה.

החוג מציע מגוון קורסים רחב דרכם רוכשים הסטודנטים כלים להבנה ובחינת המציאות הישראלית במבט השוואתי והכרת היבטים מגוונים של היחסים הבינלאומיים כאסטרטגיה, דיפלומטיה, ביטחון, מסחר, תקשורת, ופוליטיקה. הסטודנטים עוסקים בסוגיות שונות ומגוונות, לדוגמא: הבנת השוק וכיצד הוא פועל? מהן ההשפעות שונות של אינטרסים כלכליים על פוליטיקה ומנהל ציבורי? מהי מדיניות בריאות? כיצד התקשורת מתנהלת? מהי השפעת הגלובליזציה על תקציב המדינה? ומדוע מערך הדיפלומטיה של ישראל בנוי בצורה מסוימת ולא אחרת? ועוד שאלות רבות.

כמו כן, החוג למדע המדינה במכללה פיתח לימודי נישא ייחודיים בלימודי המגזר השלישי. סטודנטים רוכשים ידע תיאורטי ויישומי בנוגע לארגוני המגזר השלישי, בין היתר התלמידים מקבלים הכשרה וידע בתחומים של: ניהול פיננסי ומשפטי של עמותות, פעילות בשטח והיחס בין הממסד לארגונים אלו ועוד.

בארץ ובעולם סטודנטים רבים בוחרים בלימודי מדע המדינה בשל השילוב בין תחומי ידע שונים והחיבור בין גישה מעשית לסקרנות אינטלקטואלית. מבחינה זו, הלימודים מעניקים לבוגר את היכולת לאתר, בכל תחום עיסוק בו יבחר בעתיד, את הממדים הפוליטיים, כלכליים, תקשורתיים והאסטרטגיים השונים וההזדמנויות שהם מאפשרים.

הלימודים בתכנית נמשכים שלוש שנים (שישה סמסטרם). במסגרת התכנית על הסטודנטים לצבור 60 נ"ז (נקודות זכות) במדע המדינה המורכבים מקורסי חובה, קורסי בחירה, סדנא וסמינריון, כמפורט בהמשך. בשנה"ל תשע"ח יתקיימו תכניות דו-חוגיות בשילוב עם החוגים: קרימינולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה והחוג הרב תחומי במדעי החברה.

במסגרת תכנית הלימודים בחוג למדע המדינה מוצעות שלוש התמחויות:

- 1. התמחות בתקשורת פוליטית**
- 2. התמחות בביקורת פנימית וציבורית**
- 3. התמחות בממשל ויחסים בינלאומיים**

התמחות בתקשורת פוליטית

ראש ההתמחות : ד"ר דודי מקלברג

מדוע אנו בוחרים במפלגה מסוימת? מדוע מנהיגים רצים לדווח בתקשורת לפני שהם מקבלים החלטות? כיצד מנהלים קמפיין פוליטי? כיצד בונים פרופיל של פוליטיקאי? מהו תפקידן של הרשתות החברתיות בפוליטיקה? אלו הן חלק מן השאלות שלהן תינתן תשובה אקדמית, מחקרית ומעשית בהתמחות זו.

ההתמחות בתקשורת פוליטית באה לתרום לאלו המבקשים להבין את הקשרים המורכבים בין התקשורת והפוליטיקה. מטרת ההתמחות היא להקנות ידע, תובנות וכלי ניתוח ברמה מתקדמת בתחומי ההתארגנות וקבלת החלטות פוליטיות מזווית תקשורתית, עיצוב התרבות המשותפת והשיח הציבורי כמו גם הבניית פעולה פוליטית קולקטיבית. במסגרת ההתמחות יוכלו הסטודנטים להעמיק ולהבין מהו הקשר בין תרבות ההמונים לבין התרבות הפוליטית החדשה, מהו אופי התלות ההדדית בין פוליטיקה ותקשורת בזירה הבינלאומית והמקומית, מה תפקידה של התקשורת החדשה והרשתות החברתיות בפוליטיקה וכן להכיר את אופי המלחמות החדשות והטרור הבינלאומי.

התמחות בביקורת פנימית וציבורית

ראש ההתמחות : ד"ר חדוה וינרסקי-פרץ

מטרת ההתמחות: ביקורת פנימית וציבורית היא כלי ניהולי מרכזי וחשוב בארגוני כל המגזרים, פרטי, ציבורי ומגזר שלישי.

פונקציית הביקורת מסייעת למנהלים למפות סיכונים, להפחיתם ולהרחיב בקורות ניהוליות. כיום, עולה בקרב ארגונים רבים במגזר הציבורי הדרישה להרחיב את הידע בתחום בקרב עובדיהם, ככלי המסייע בהשגת יעדי הארגון ושמירה על יציבות והעמקת הידע התיאורטי והמעשי בתחומי הביקורת הפנימית והציבורית. התחזקות של השלטון התאגידי בישראל בשנים האחרונות, במקביל לכללות המערביות המתפתחות, הוביל להרחבתן של פונקציות הביקורת והבקרה בסביבת הארגון בנוסף לגופי הבקרה השלטוניים הקיימים (כגון מבקר המדינה). מכאן, תחום לימוד זה החל לצבור תאוצה בקרב עובדי המגזר הציבורי, כלכלנים, רואי חשבון, משפטנים ויועצים ארגוניים בתחומים שונים.

במסגרת ההתמחות הסטודנטים ילמדו את בסיסי הביקורת הפנימית ולאחר מכן ישתלבו ב**התמחות מעשית** בגופים ובמוסדות שונים במגזר הציבורי, בליווי והדרכה של מנחה הסדנא והמבקר הפנימי בארגון המבוקר. מטרת **ההתמחות המעשית** לתת הזדמנות לסטודנטים להתנסות ביישום הביקורת הפנימית בארגון וללמוד, הלכה למעשה, על מאפייני הפעילות של מנגנוני הבקרה.

התמחות בממשל ויחסים בינלאומיים

ראש ההתמחות : ד"ר הני זובידה

התמחות זו מציעה מגוון של קורסים בשלושת התחומים האמורים לעיל ומעניקה טווח רחב של ידע בשלושת התחומים המרכזיים הללו. בין היתר, יינתנו קורסים בנושאים של המערכת הבינלאומית, תפקודה ומערכ היחסים בין מדינות, דיפלומטיה, ארגונים על לאומיים, ארגונים לאומיים, NGO's ועוד. כמו כן, ילמדו קורסים בתחומים של משפט בינלאומי, טרור, מלחמות ועוד. בתחום הממשל והפוליטיקה ילמדו מושגי יסוד על מנת להבין טוב יותר את העולם סביבנו ולקבל מושג אמיתי על התנהלות האירועים בחיי היומיום שלנו. הנושאים שיעמדו על הפרק יהיו רחבים ומגוונים החל מקורסים בדיפלומטיה כלכלה ויחסים בינלאומיים, ניתוח שיטות בחירה שונות עובר בחברה אזרחית וכלה בספורט ופוליטיקה. בסיכומי של תואר, סטודנט בהתמחות זו יוכל לנתח טוב יותר את המערכות סביבו ברמה המקומית, הארצית והבינלאומית כמו גם לספק תובנות מעמיקות בנושאים השונים. כמו כן, ההתמחות מציעה התמחות מעשית בתחומים הרלוונטיים: דיפלומטיה, יחסים בינלאומיים וממשל. ההתמחויות יערכו בכנסת, משרד החוץ וארגוני מגזר שלישי (תלוי ביקוש והיצע). מטרת ההתמחות היא לעבור מעולם התיאוריה לעולם המעש על מנת ליישם את חומרי הלימודים הלכה למעשה כמו גם לקנות אחיזה בעולמות התוכן הרלוונטיים.

התמחות מעשית במסגרת הלימודים

החוג למדע המדינה רואה חשיבות רבה בהתמחות המעשית ובשילוב הסטודנטים בעולם המעש עוד בזמן הלימודים. בכך, זוכים הסטודנטים לצבור ניסיון, לפתח קשרים וליישם את הידע התיאורטי שרכשו במהלך לימודיהם. מטרת ההתמחות היא לתת לסטודנטים כלים נוספים כמו גם "רגל בדלת" לעולם העבודה הצפוי להם לאחר סיום לימודיהם. **ההתמחות המעשית הינה קורס חובה לכלל הסטודנטים בחוג מכל ההתמחויות ללא יוצא מן הכלל.**

מבנה תכנית הלימודים - מדע המדינה בשילוב עם סוציולוגיה:

קורסי חובה שנה א'	18	נ"ז
קורסי חובה שנה ב'	10	נ"ז
סמינריון	6	נ"ז
התמחות מעשית	4	נ"ז
קורס משיב הרוח	4	נ"ז
קורסי בחירה	18	נ"ז
סה"כ:	60	נ"ז

מבנה תכנית הלימודים - מדע המדינה בשילוב עם קרימינולוגיה:

קורסי חובה שנה א'	18	נ"ז
סטטיסטיקה תיאורית והסקתית (שו"ת)	4	נ"ז
קורסי חובה שנה ב'	10	נ"ז
סמינריון	6	נ"ז
התמחות מעשית	4	נ"ז
קורס משיב הרוח	4	נ"ז
קורסי בחירה	14	נ"ז
סה"כ:	60	נ"ז

מבנה תכנית הלימודים - מדע המדינה בשילוב עם רב תחומי במדעי החברה:

קורסי חובה שנה א'	18	נ"ז
קורסי חובה שנה ב'	10	נ"ז
שיטות מחקר	4	נ"ז
סמינריון	6	נ"ז
התמחות מעשית	4	נ"ז
קורסי בחירה	16	נ"ז
משיב הרוח	2	נ"ז
סה"כ:	60	נ"ז

על הסטודנט להשלים 120 נ"ז, 60 נ"ז בחוג למדע המדינה ו-60 נ"ז בחוג הנוסף לבחירתם מן השילובים המוצעים.

התואר המוענק לבוגרי החוג B.A. בחוג למדע המדינה ובחוג הנוסף.

פירוט תכנית הלימודים

שנה א'

קוד הקורס	שם הקורס	שש"ס	נ"ז	קורסי קדם
<u>קורסי חובה שנה א'</u>				
<u>מדע המדינה - כללי</u>				
22020	ממשל ופוליטיקה שו"ת	5	4	
22026	מחשבה מדינית קלאסית	2	2	
22074	מדיניות ומנהל	4	4	
22024	יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4	4	
22028	מערכת פוליטית בישראל שו"ת	5	4	
<u>התמחויות*</u>				
<u>תקשורת פוליטית*</u>				
קורסי חובה				
	תקשורת המונים	4	4	
	תקשורת פוליטית	4	4	
<u>ביקורת פנימית וציבורית*</u>				
קורסי חובה				
	יסודות הביקורת הציבורית בארץ	4	4	
	אסכולות במדיניות ציבורית ובעולם	4	4	
<u>ממשל ויחסים בינלאומיים*</u>				
קורס חובה				
	זכויות אזרח	2	2	
	תנועות חברתיות	2	2	
	קורסי בחירה בסך של 4 נ"ז (מתוך הרשימה בשנתון)	4	4	
<u>לימודי יסוד</u>				
22232	סטטיסטיקה תיאורית והסקתית שו"ת (עבור סטודנטים בשילוב עם החוג לקרימינולוגיה)	5	4	

***על כל סטודנט/ית חובה לבחור התמחות אחת מתוך שלוש ההתמחויות המוצעות**

תנאי מעבר-שנה א'

ציון המעבר בכל אחד מקורסי היסוד והחובה - 60.

שנה ב'

קוד הקורס	שם הקורס	שש"ס	נ"ז	קורסי קדם
<u>קורסי חובה שנה ב'</u>				
<u>מדע המדינה כללי</u>				
22692	פוליטיקה השוואתית ומשברים בינלאומיים שו"ת	5	4	22020
22027	כלכלה פוליטית	4	4	
22674	מחשבה מדינית בת זמננו	2	2	22026
<u>התמחות*</u>				
<u>תקשורת פוליטית*</u>				
קורסי בחירה	רשימת הקורסים בשנתון ההתמחות בחוג	4	4	
<u>ביקורת פנימית וציבורית*</u>				
קורסי בחירה	רשימת הקורסים בשנתון ההתמחות בחוג	4	4	
<u>ממשל ויחסים בינלאומיים*</u>				
קורס בחירה	רשימת הקורסים בשנתון ההתמחות בחוג	4	4	
<u>לימודי יסוד</u>				
	שיטות מחקר שו"ת (לסטודנטים הלומדים בחוג הרב תחומי בלבד)	4	4	

תנאי מעבר-שנה ב'

ציון המעבר בקורסי חובה - 60.
ציוני המעבר בקורסי בחירה - 56.

שנה ג'

קוד הקורס	שם הקורס	שש"ס	נ"ז	קורסי קדם
קורסי חובה שנה ג'				
מדע המדינה כללי				
סמינריון	לבחירה מתוך הסמינריונים המוצעים	6	6	22100
	התמחות מעשית	4	4	22100
התמחות*				
תקשורת פוליטית*				
קורסי בחירה	רשימת הקורסים בשנתון ההתמחות בחוג	6/8	6/8	6/8
ביקורת פנימית וציבורית*				
קורסי בחירה	רשימת הקורסים בשנתון ההתמחות בחוג	6/8	6/8	6/8
ממשל ויחסים בינלאומיים*				
קורסי בחירה	רשימת הקורסים בשנתון ההתמחות בחוג	6/8	6/8	6/8
משיב הרוח				
קורסי בחירה	רשימת הקורסים בשנתון משיב הרוח	2	2	2
סה"כ לתואר				
60				

תנאי מעבר-שנה ג' ציון המעבר בהתמחות מעשית-פרטיקום ובסמינריון - 60.

באחריות הסטודנט לבדוק את גיליון הציונים ולוודא שבתום שנה"ל סיים את כל חובותיו והשלים לפחות 60 נ"ז בחוג. ניתן למצוא את רשימת הקורסים חובה ובחירה בשנתון החוג למדע המדינה.

ממשל ופוליטיקה

הקורס מתמקד בסוגיות, במושגים ובכלי המחקר הנדרשים לחקר המציאות הפוליטית. לשם מה נוצרה הפוליטיקה? מהם הגורמים המסבירים את אי-ההסכמה בין בני-אדם? האם קונפליקטים נוצרים בגלל התנגשות של אינטרסים או בגלל עימות בין תרבויות שונות? מה מסביר את העוצמה של תאגידים ובעלי הון? מה תפקידה של התקשורת בפוליטיקה? האם מדע המדינה יכול להסביר את שרידותו של ראש הממשלה נתניהו בישראל או את בחירתו של דונלד טראמפ בארה"ב? האם רצוי כי הרשות השופטת תהיה עצמאית? האם יש הבדלים משמעותיים בין בחירות המתנהלות בישראל, ארה"ב או צרפת? האם כדאי לנו לאמץ את המשטר הנשיאותי האמריקאי?

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 22020	ד"ר לאה רוזן	ג'	16:15-19:45
א' 22020	ד"ר בני נוריאלי	ד'	18:30-21:30 (מעודכן נכון ל- 02.08.18)
ב' 22020	ד"ר לאה רוזן	ד'	15:00-18:15 (מעודכן נכון ל- 06.03.19)

ממשל ופוליטיקה - תרגיל

1 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

א' 22020	גב' ערבה רוטמן	ד'	15:30-16:15
א' 22020	גב' ערבה רוטמן	ד'	17:45-18:30
א' 22020	גב' ערבה רוטמן	א'	15:00-15:45
ב' 22020	גב' ערבה רוטמן	ד'	14:00-14:45 (מעודכן נכון ל- 06.03.19)

סטטיסטיקה תיאורית (קורס זה מיועד לסטודנטים הלומדים בחוג לקרימינולוגיה בלבד) (מעודכן נכון ל- 30.01.19)

הקורס יקנה ידע בסיסי, עיוני ויישומי במושגי יסוד בסטטיסטיקה תיאורית. במסגרת הקורס נדון בכלים להצגה ותיאור נתונים באמצעות לוחות, גרפים, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, וכן נדון בנושא של שברונים, התפלגות נורמלית ומדדי קשר.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

א' 21150 גב' מיכל רז א' 10:15-11:45

סטטיסטיקה תיאורית-תרגיל

2 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

א' 21150 גב' ערבה רוטמן א' 12:15-13:45

סטטיסטיקה הסקתית (קורס זה מיועד לסטודנטים הלומדים בחוג לקרימינולוגיה בלבד) (מעודכן נכון ל- 30.01.19)

קורס זה מהווה המשך לנושאים אשר נלמדו בקורס סטטיסטיקה תיאורית. ייעודו העיקרי של הקורס הינו הקניית ידע בפרוצדורות הסטטיסטיות המקובלות במדעי החברה. במסגרת הקורס נניח את אבני היסוד למחקר האמפירי, במטרה לאפשר קריאה והבנה של נתונים סטטיסטיים המופיעים במאמרים מדעיים, בחירה מתאימה במבחנים סטטיסטיים בעבודות מחקר ויכולת ניתוח ודיווח של פלטים סטטיסטיים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

ק: 21150 סטטיסטיקה תיאורית
ב' 21152 גב' מיכל רז א' 10:15-11:45

סטטיסטיקה הסקתית-תרגיל

2 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

ב' 21152 סיבה סוסנוב א' 12:15-13:45

יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה

הקורס נועד להפגיש את המשתתפים בו עם הסוגיות העיקריות של היחסים הבינלאומיים ועם המושגים הבסיסיים של תחומי הלימוד והמחקר. הקורס יציג את התיאוריות המרכזיות בתחום המחקר המדעי, אשר בעזרתן ננתח סוגיות מרכזיות בזירה הבינלאומית. במהלך הקורס יוצגו תיאוריות ואסכולות שונות ולעיתים אף מנוגדות, כמו גם המתיחות בין היחסים הבינלאומיים ובין תהליך הגלובליזציה. המטרה של הצגה זו היא להציג לסטודנטים/יות מגוון רחב ככל האפשר של גישות ותיאוריות על מנת לחדד את הדיון וההבנה של הזירה הבינלאומית. נדרש בקיאות בחומר ההרצאות וקריאת החומר הביבליוגרפי. כמו כן, על מנת לקיים דיונים מעניינים בהרצאות ובתרגילים, נדרש מהסטודנטים לעקוב אחר מאורעות בינלאומיים ומדיניות חוץ עכשווית, כפי

שהם מתפרסמים בעיתונות הכתובה ובאמצעי התקשורת האלקטרוניים. הסטודנטים מוזמנים להעלות במהלך ההרצאות והתרגילים נושאים הקשורים לנושא השיעור.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ב' 22024	ד"ר דודי מקלברג	ג'	16:00-19:30
קיץ 22024	ד"ר דודי מקלברג	ד'	13:45-16:45 (מעודכן נכון ל- 01.07.19)
קיץ 22024	ד"ר דודי מקלברג	ד'	16:50-19:45 (מעודכן נכון ל- 01.07.19)

יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה - תרגיל

1 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

ב' 22024	מר דין שושנה	ג'	19:30-20:15
קיץ 22024	מר דין שושנה	ד'	16:00-16:45 (מעודכן נכון ל- 01.07.19)
קיץ 22024	טרם נקבע	ד'	16:45-17:30 (מעודכן נכון ל- 01.07.19)
קיץ 22024	מר דין שושנה	ד'	16:45-17:30 (מעודכן נכון ל- 01.07.19)
קיץ 22024	מר דין שושנה	ד'	17:45-18:30 (מעודכן נכון ל- 01.07.19)

מחשבה מדינית קלאסית

הקורס סוקר את התפתחות ההגות הפוליטית החל מתקופת יוון הקלאסית, דרך ימי הביניים והרנסנס וכלה בהגות פוליטית בראשית העת החדשה. סקירה זו מתמקדת בעיקר בשאלות הבאות: מהו הצידוק לקיומה של המדינה? לשם מה צריך את מסגרת המדינה? מהם מקורות הסמכות והכוח במדינה? במהלך הקורס נתחקה הן אחר מושגי היסוד של הפילוסופיה בכלל והפילוסופיה הפוליטית בפרט: צדק, חירות, שוויון, קניין פרטי ועוד והן בהגותם של הוגים מרכזיים במחשבה הפוליטית: אפלטון, אריסטו, מקיאבלי ואחרים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

ב' 22026	ד"ר בני נוריאלי	ד'	08:30-10:00
ב' 22026	ד"ר רוזן לאה	ד'	08:30-10:00 (מעודכן נכון ל- 30.01.19)
קיץ 22026	טרם נקבע	ד'	15:00-17:00 (מעודכן נכון ל- 07.07.19)
קיץ 22026	ד"ר בני נוריאלי	ד'	17:30-19:00 (מעודכן נכון ל- 30.01.19)
קיץ 22026	ד"ר רוזן לאה	ד'	17:00-19:00 (מעודכן נכון ל- 30.01.19)

מדיניות ומינהל

השיעור עוסק בהיבטים הפוליטיים והפסיכולוגים-חברתיים המרכזיים של מנהל בכלל והמנהל הציבורי בפרט. כדוגמא מרכזית תשמש המערכת המנהלית בישראל. בין הנושאים הנלמדים: תהליכי מודרניזציה והקמת ארגונים ביורוקרטיים, ביורוקרטיה ודמוקרטיה, השפעת המנהל הציבורי על תהליכי חקיקה, יישום ושיפוט, תקציב המדינה, ביקורת המדינה, התנהגות ארגונית: הנעה בעבודה; שינויים ארגוניים; תקשורת ארגונית.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ב' 22074	טרם נקבע	ד'	14:00- 17:00
ב' 22074	ד"ר חדוה וינרסקי-פרץ	ג'	08:30-11:45

מערכת פוליטית בישראל

מטרת קורס זה הינה לסקור את בסיסי המשטר הישראלי ולהתחקות על מקורותיהם. הקורס יסקור את הנושאים המרכזיים בפוליטיקה והחברה הישראלית משלב טרום המדינה ועד לימינו אנו. אנו נחל בסקירה כללית של ההקשר המקומי, הבינלאומי וההיסטורי של מדינת ישראל. נעבור אל התהוות המדינה וחקר המבנה של מוסדותיה הפוליטיים. במהלך חלקו הראשון של הקורס, נסקור את האלמנטים המרכזיים במערכת הפוליטית הישראלית, באשר בעיקר נתמקד בנושאים הבאים: (1) מפלגות, המערכת האלקטורלית ומוסדות המדינה. (2) מנהיגות פוליטית ואליטה פוליטית. (3) התנהגות פוליטית. במסגרת החלק השני בקורס נסקור, את השסעים המרכזיים בחברה הישראלית (ככל שיתיר הזמן) שיכלול: (1) השסע העדתי (האתני). (2) השסע הדתי. (4) יחסי צבא מדינה. (5) שסע מגדרי. (6) השסע הלאומי. במהלך הקורס נתמקד גם ביחסים בין מוסדות המדינה מחד, לקבוצות חברתיות, תנועות, ומוסדות שונים, מאידך.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 22028	ד"ר הני זובידה	ג'	08:30-11:45
ב' 22028	ד"ר הני זובידה	ד'	14:15-17:15

המערכת הפוליטית תרגיל

1 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

א' 22028	גב' ערבה רוטמן	א'	14:15-13:00
ב' 22028	גב' ערבה רוטמן	ד'	18:00-18:45
ב' 22028	גב' ערבה רוטמן	ד'	17:15-18:00

<<שנה ב' - קורסי חובה

שיטות מחקר (מיועד לסטודנטים בשילוב דו חוגי מדע המדינה והחוג הרב תחומי במדעי החברה בלבד)

בקורס זה נלמד את כל העקרונות העומדים בבסיס המחקר המדעי ושיטות מחקר שונות הנהוגות כיום במדעי החברה. נעסוק בשיטות מחקר איכותניות וכמותיות במדעי החברה ונתרגל את השיטות הסטטיסטיות המותאמות להן. ילמדו התנאים המתאימים לכל שיטת מחקר בהתאם למטרות המחקר, סוגי המשתנים הנמדדים, האוכלוסייה ותנאי המחקר. כמו כן, נדון בתהליך הסקת מסקנות על פי ממצאי המחקר. **מטרות הקורס:** 1. הקניית כלים וידע בסיסי אודות המחקר המדעי ומורכבותו, 2. להכיר את סגנונות המחקר השונים והשימוש המתאים להם, 3. לפתח חשיבה ביקורתית של איכות המחקר ומרכיביו, 4. להבין מחקרים מדעיים, 5. מתן כלים לביצוע מחקר עצמאי-גיבוש רציונל למחקר ושאלת מחקר, ניסוח השערות והצעת שיטת מחקר מתאימה.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ק: 12199

א' 22100 ד"ר חדוה ויגרסקי-פרץ ד' 10:15-13:15

קין 22100 טרם נקבע ד' 14:00-17:00

שיטות מחקר-תרגיל

א' 1 22100 גב' ערבה רוטמן ד' 13:15-14:00

א' 2 22100 מר ולאד וסיליו ד' 17:00-17:45

קין 22100 גב' ערבה רוטמן ד' 17:00-17:45

כלכלה פוליטית

הקורס דן ביחסי הגומלין בין כלכלה לפוליטיקה הן במישור הפנים מדיני והן במישור הבינלאומי. יסקרו תיאוריות וגישות שונות כמו ליברליזם, מרקסיזם, רדיקליזם ומדינת רווחה. במישור הבינלאומי יידונו התיאוריות הכלכליות של מרקנטליזם, אימפריאליזם ומלחמה וכן השפעת גורמים כמו הבנק העולמי, קרן המטבע הבינלאומית וחברות רב-לאומיות. תשומת לב מיוחדת תינתן למיקום הגורמים הכלכליים בתהליך השלום הישראלי-ערבי.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 22027 ד"ר עופר אריאן ג' 08:30-11:45

א' 22027 ד"ר עופר אריאן ד' 18:30-21:30

מחשבה מדינית בת זמננו

בקורס זה נסקור רעיונות מאת הוגים מדיניים ואידאולוגים מרכזיים שהשפיעו ומשפיעים על הפוליטיקה בימינו. בין הרעיונות שיידונו: הליברליזם, הקומוניזם, הפשיזם, האנרכיזם, הפמיניזם, הפציפיזם, הפונדמנטליזם, הפוסט-מודרניזם ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

ק: 22026

א' 22674 ד"ר בני נוריאלי ד' 14:15-15:45

א' 22674 ד"ר דודי מקלברג ג' 16:15-17:45

קין 22674 ד"ר בני נוריאלי ד' 12:15-13:45 (מעודכן נכון ל- 01.07.19)

פוליטיקה השוואתית ומשברים גלובליים

הקורס מתמקד באחד משדות המחקר המרכזיים במדע המדינה, הניתוח ההשוואתי של מוסדות ותהליכים פוליטיים בעולם. מדוע ארצות מסוימות מצליחות ומשגשגות ואחרות דורכות במקום או מדרדרות? מהם הגורמים למעבר ממשטר אוטוריטארי לדמוקרטי? מה גורם לדמוקרטיה לשרוד או ליפול? מה משפיע יותר על המציאות הפוליטית, תרבות וזהות או גורמים כלכליים? מהם התהליכים המסבירים את התרחבות האי-שוויון בעולם? כיצד מתחוללים משברים כלכליים גלובליים? נלמד להבחין בין גישות תיאורטיות שונות המנסות להסביר את המציאות הפוליטית הגלובלית ולענות על שאלות אלו.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ק: 22020

א' 22692 ד"ר לאה רוזן ד' 15:30-18:30

קין 22692 ד"ר לאה רוזן ד' 14:00-17:00

פוליטיקה השוואתית- תרגיל

א' 22692 גב' ערבה רוטמן ד' 14:00-14:45

קיץ 22692 גב' ערבה רוטמן ד' 13:00-13:45

קיץ 22692 גב' ערבה רוטמן ד' 17:00-17:45

פוליטיקה השוואתית ומשברים גלובליים

פוליטיקה השוואתית היא תחום מחקר שמטרתו פיתוח מושגים, תיאוריות ומודלים להסבר וניתוח תהליכים וסוגיות פוליטיות באזורים שונים, מערכות פוליטיות שונות, והקשרים שונים. הקורס יתמקד בלימוד וניתוח אזורי של משברים בין-לאומיים, באופן שבו הם נגלים במדינות ואזורים שונים, אופן ההתמודדות עימם, והדמיון והשוני בין ממדים אלה. נעסוק במספר נושאי חתך כגון, רב-תרבותיות, סכסוכים אתניים, מלחמות אזרחים והגירה, צדק מעברי ותהליכי פיוס, וכן שינויים בדפוסי מנהיגות והשתתפות פוליטית.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ב' 22692 ד"ר רות אמיר ג' 08:30-11:45

פוליטיקה השוואתית- תרגיל

ב' 22692 גב' ערבה רוטמן ג' 11:30-12:15

<<שנה ג' - קורסי חובה - סמינריון והתמחות מעשית

על הסטודנט לבחור סמינריון אחד מבין הסמינריונים המוצעים:

סמינר בית ספרי של בית הספר לתקשורת, חברה וממשל

(מיועד לסטודנטים מהחוגים: תקשורת, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדעי המדינה והחוג הרב-תחומי במדעי החברה, בעלי ממוצע של 85 ומעלה)

אושר

במרכז הסמינר הבית ספרי עומד נושא נרחב אחד אשר יש לו מחד גיסא השלכות מובהקות על השיח היומיומי ואילו מאידך גיסא השיח היומיומי מכסה על פני עומקים עיוניים, אשר טרדו מנוחתם של הוגים, חוקרים ויוצרים לאורך הדורות. לאורך הסמסטר ייחשפו הסטודנטים להיבטים דיסציפלינאריים שונים של הנושא הנדון ולהקשרים בינתחומיים. נושא האושר העסיק את האנושות משחר ימיה. האושר נתפס כהעדר סבל, כגמול ושכר, כשאיפה וכמטרה. מרבית הדתות ניסו להסביר את הגורמים לסבל האנושי וחלקן אף נתנו מענה כיצד להשתחרר מהסבל ולחווה אושר. השאיפה לאושר הניעה את החשיבה הפילוסופית לדורותיה לדיון מעמיק אודותיו והייתה לאחד הכוחות המניעים של הכתיבה הספרותית והיצירה האמנותית. הטקסטים הגדולים של התרבות עסקו בשאיפה האנושית לאושר בהגות, בסיפורת ובשירה. במהלך הסמינר נעמיק בנושא הפילוסופיה האקזיסטנציאליסטית וגישתה לנושא האושר, נדון בקשר בין אושר והצלחה, אושר וסבל, אושר ומשמעות, נלמד על האושר בסיפור העממי ובספרות, ועל אודות האושר בטיפול הנרטיבי. השאיפה לאושר היא עניין תרבותי ובתרבות המערב הקפיטליסטית הרדיפה אחרי האושר משולבת בהשגת עושר.

6 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ק: 22100 שיטות מחקר וקתיבה מדעית / 21156 / 32376 / 10047 אנגלית מתקדמים ב' / פטור

ב' 23813 ד"ר בינה ניר א' 16:00-21:00

אידיאולוגיות פוליטיות (התמחות תקשורת פוליטית)

הסמינר עוסק באידיאולוגיות מודרניות: הקומוניזם, האנרכיזם, הפשיזם, הפונדמנטליזם, הפמיניזם ועוד תוך שימת דגש על אמצעי התקשורת ששימשו בעבר או משמשים כיום את האידיאולוגיות הללו לצורך הנעת המונים. נדון למשל בשימוש הנעשה על ידי הקומוניזם בכרזה, האנרכיזם בשירה, הפשיזם בציור, הפונדמנטליזם בנאום, הפמיניזם בביוש, וכדומה.

6 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ק: 22100 שיטות מחקר וקתיבה מדעית / 21156 / 32376 / 10047 אנגלית מתקדמים ב' / פטור

ש' 22719 פרופ' מיכאל קרן ב' 10:15-12:15

"מהגרים עליך" הגירה כתחום חברתי, כלכלי ופוליטי (התמחות תקשורת פוליטית)

הגירה, בעשורים האחרונים אנו עדים לתופעה עולמית של הגירה, המספרים אומרים שכל שנה כ-350 מיליון איש ואישה עוברים גבול שלא למטרת תיירות. בד בבד, אל מול תהליכים שהוגדרו כמעבר לעולם גלובלי אנו מוצאים תהליכים של חיזוקי גבולות ופיקוח חמור יותר ויותר על הגירה. הסיבות להגירה הן שונות ומגוונות אך כמעט כולן פוליטיות מסוג זה או אחר. לדוגמא, אם נביט על הגירת עבודה, שבבסיסה עומד הרציונל הכלכלי – אולם זה נוצר כתוצאה מסיבות פוליטיות שונות שדוחפות את ההגירה. כמו כן, ישנה הגירה שבבסיסה עומדות בקשות מקלט או פליטות – כמובן שישנן עוד מגוון סיבות להגירה, ביניהן: הרצון לחיים טובים יותר ועוד אולם

בניתוח מעמיק נגלה שבבסיסן של כל אלו עומדות סיבות פוליטיות. מדינת ישראל שהוגדרה עוד לפני הקמתה כמדינת הגירה, החליטה לפתוח את גבולותיה למהגרים מסוימים בעוד הם סגורים כמעט הרמטית לאחרים. בקורס זה נדון בתיאוריות שונות של הגירה וגבולות, ננסה להגיע להבנה מהם התהליכים הגדולים יותר בעולם, האם זהו מעבר ל"כפר הגלובלי" או שזהו עולם שבו אנשים מוצאים את עצמן יותר ויותר מגודרים ומוגבלים לטריטוריה מסוימת. כמו כן, נבחן את המקרה הישראלי שמספק לנו הצצה לכמה וכמה סוגי הגירה כהגירת עבודה, פליטים ומבקשי מקלט כמו גם הגירה שהמדינה מתמרצת.

נבקש לבחון אספקטים שונים של הגירה החל מהתחום החברתי עבור בכלכלי וכלה בפוליטי. נראה שבישראל בתחילתו של האלף השלישי זהו אחד הנושאים הכי שנויים במחלוקת ואנו ננסה להבין אותו קצת יותר טוב.

6 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ק: 22100 שיטות מחקר וכתביה מדעית / 21156 / 32376 / 10047 אנגלית מתקדמים ב' / פטור
ש' 22717 ד"ר הני זובידה ד' **סמסטר א' 14:15-16:15 סמסטר ב' 12:15-14:15 (מעודכן נכון ל- 20.08.18)**

יחסים בינלאומיים תקשורתיים

מחקר היחסים הבינלאומיים נוטה להתעלם מהמהפכה התקשורתית שחלה החל מסוף המאה ה-19, במיוחד בשלושת העשורים האחרונים. מצב זה עומד בסתירה לתפיסתם של המשתתפים בזירה הבינלאומית כי התקשורת משפיעה על יכולתם לעצב ולבצע מדיניות חוץ. בשנים האחרונות חל שינוי מהותי בסביבה התקשורתית. הזירה הבינלאומית הוצפה במידע המאפשר מעבר מידי של ידע ונתונים בכל רחבי הגלובוס. לאור סביבה משתנה זו, נוצרות זיקות חדשות בין מדינאים ומקבלי החלטות לבין אמצעי התקשורת, דבר המחייב הערכות מחודשות של בעלי המשרות בכל הנוגע לשימוש בטכנולוגיות חדשות, מיצוב בשוק תחרותי של דעות, מנהיגות פוליטית ועוד. מטרת הקורס היא לבחון מרכיבים שונים בזירה הבינלאומית אשר הושפעו מהמהפכה התקשורתית, תוך שימת דגש על מדיניות, כלכלה, סוציולוגיה, פסיכולוגיה ואנתרופולוגיה. בתחילת הקורס נתמקד בהצגת הבעיה של 'עיוורון התקשורת' של מחקר היחסים הבינלאומיים. בהמשך נתמקד בפיתוח כלים תיאורטיים להבנת השפעת התקשורת על הזירה הבינלאומית ובהיבטים מעשיים שונים של הנושא, תוך שימת דגש להשפעת אמצעי התקשורת ותקשורת ההמונים על שני התהליכים המרכזיים בזירה הבינלאומית: יחסים בין מדינות ותהליך הגלובליזציה.

6 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ק: 22100 שיטות מחקר וכתביה מדעית / 21156 / 32376 / 10047 אנגלית מתקדמים ב' / פטור
ש' 22691 ד"ר דודי מקלברג ד' 18:30-20:30

להתחיל מחדש: זיכרון, איחוי ופיוס בחברות שסועות (בעת רישום לקורס, על הסטודנט להירשם לשני הקודים, רישום לקוד אחד בלבד, הקורס ימחק ממערכת השעות באופן אוטומטי) (מעודכן נכון ל- 27.08.18)

מאז שנות ה-90 אנו עדים לתהליכי מעבר של חברות ממצבי סכסוך כגון מלחמות אזרחים, סכסוכים אתניים, והפרות של זכויות אדם למצב של שלטון חוק ודמוקרטיה באמצעות חשיפת האמת, עשיית הצדק וקידום האיחוי והפיוס בחברות שסועות. הסמינר יבחן כיצד מדינות וחברות שונות מתמודדות עם עברן הבעייתי, ואיך או האם בכלל ניתן להתגבר ולהתחיל מבראשית? נדון במנגנונים הפוליטיים, משפטיים, חברתיים ובכינון מחדש של החברה באמצעות ועדות חקירה, ועדות אמת ופיוס, משפטים, תשלומי פיצויים, התנצלויות וסליחה. נצפה בסרטים וסרטונים המתעדים תהליכים כאלה וננתח מגוון דרכי התמודדות עם זיכרונות קשים ותהליכים לאיחוי ופיוס במדינות רבות ומגוונות באמריקה, אירופה, אוסטרליה, אסיה ואפריקה וגם בישראל.

6 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ק: 22100 שיטות מחקר וכתביה מדעית / 21156 / 32376 / 10047 אנגלית מתקדמים ב' / פטור
ש' 22740 + 22716 ד"ר רות אמיר סמס' ב' + קיץ ד' 18:45-20:45 **(מעודכן נכון ל- 27.08.18)**

פוליטיקה, חברה ותקשורת (בעת רישום לקורס, על הסטודנט להירשם לשני הקודים, רישום לקוד אחד בלבד, הקורס ימחק ממערכת השעות באופן אוטומטי) (מעודכן נכון ל- 27.08.18)

בשנים האחרונות ניכרת ההשפעה ההדדית בין הרשתות החברתיות, המערכת הפוליטית והתרבות הפוליטית. הסמינר ידון בקשרי הגומלין בין שלושת המימדים הללו, המערכת הפוליטית, החברה ואמצעי התקשורת החדשים (לצד הממוסדים). בהקשר הזה ייבחנו צורות של קשרים בין אליטות ומומחים, פעילים חברתיים ואמצעי התקשורת, במטרה להבין שינוי ושכפול של יחסים חברתיים בישראל.

6 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ק: 22100 שיטות מחקר וכתביה מדעית / 21156 / 32376 / 10047 אנגלית מתקדמים ב' / פטור
ש' 22739 + 22731 ד"ר בני נוריאלי סמס' ב' + קיץ ד' 18:45-20:45 **(מעודכן נכון ל- 27.08.18)**

<< התמחות מעשית

ההתמחות המעשית תהווה סיכום מעשי של לימודי ממשל, יחסים בינלאומיים, דיפלומטיה, חברה אזרחית ביקורת פנימית וציבורית ותקשורת פוליטית. הכוונה לאפשר לסטודנטים ולסטודנטיות להתנסות בפועל בעבודה הפוליטית של הקצאת ערכים ומשאבים. בפועל, הסטודנטים ישובצו במוקדי קבלת החלטות מתוך מאגר שכלול עבודה עם ראשי ערים, חברי כנסת, משרד החוץ, ראשי ארגונים חברתיים ועוד. הסטודנטים יקדישו לסוגיה עד 200 שעות מעשיות ובתום התהליך יגישו סיכום ובו רפלקציה על העשייה.

במקביל נגגיש את הסטודנטים לכלי עבודה מתקדמים כמו למשל שימוש במדיה הדיגיטלית לקידום האינטרסים של הארגון או האישיות שעומה הם עבדו. הכוונה לשיפור היכולות שלהם לתמצת ולספר את הדברים המעניינים והחשובים להם לדיווח. המפגשים עם הסטודנטים יהיו במגוון אפשרויות, מפגשים של כל המשתתפים בכיתה, מפגשים פרטניים במכללה או באמצעות המדיה הדיגיטלית. ההתמחות המעשית תהווה הזדמנות לסטודנטים ולסטודנטיות להתנסות בעבודה פוליטית מעשית תכלול גם את תהליך קבלת ההחלטות ובו גם התקשורת הפוליטית שמלווה את התהליך. בסופו של יום המתמחים יקבלו כלים על מנת להבין טוב יותר את התהליכים הפוליטיים, דיפלומטיים ותקשורתיים שמתרחים סביבם.

התמודדות עם אתגרים במדיניות החוץ הישראלית (התמחות ממשל ויחסים בינלאומיים)

הדיפלומטיה הישראלית תורמת במידה רבה לביסוס מעמדה וחיזוק ביטחונה של מדינת ישראל. הקורס יעסוק באתגרים הרבים הניצבים בפני מדיניות החוץ הישראלית, ויתמקד במידה רבה ב"ארגז הכלים" המגוון העומד לרשות העוסקים במלאכה. במסגרת הקורס נלמד ונדון בסוגיות מרכזיות בעבודה הדיפלומטית, כגון - דיפלומטיה קלאסית מול דיפלומטיה ציבורית, מדיניות חוץ ותקשורת, החלטות ברמה הלאומית - דיפלומטיה מול פוליטיקאים, משרד החוץ מול המערכת הביטחונית. נבחן כיצד פועלת הדיפלומטיה בנושאי הסברה ומיתוג, תפקידה המיוחד של הדיפלומטיה בהיבט של תרבות, או מה הקשר בין דיפלומטיה לכלכלה. נחשף לתפקידי משרד החוץ הישראלי ביחס ליהדות התפוצות, ארגונים בינלאומיים (האו"ם, אונר"א, האיחוד האירופי) ומערך סיוע החוץ הישראלי. נושאים אלה ואחרים, יאפשרו מבט על תפקידי המגוונים של הדיפלומט במסגרת משרד החוץ הישראלי, הכלים העומדים לרשותו, זאת אף בהשוואה למעמדם ותפקידם של משרדי חוץ אחרים בעולם. במהלך הקורס אף יוזמנו מרצים אורחים משירות החוץ והמדינה.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ס' / 60

ש' 22720 ד"ר מיכאל הררי ב' 08:30-10:00

החברה האזרחית בישראל: הלכה למעשה (התמחות ממשל ויחסים בינלאומיים)

הסדנא תתמקד בבחינת פעולתם של ארגונים לשינוי חברתי בתחומי החינוך, הבריאות והסביבה. נבחן את השפעתם של ארגונים ועמותות במגזר השלישי בישראל על עיצובן של פרקטיקות היום-יום בתחומים הללו ונבדוק כיצד פעילות זו תורמת לגיבושה של אזרחות הנבנית "מלמטה". סטודנטים ילמדו להכיר מקרוב את הארגונים באמצעות סיורי שטח ומפגשים עם פעילים ומעצבי מדיניות על מנת לפתח הערכה ביקורתית של מטרותיהם, דרכי פעולתם והקשיים שבהם הם נתקלים.

4 שש"ס / 4 נ"ז / סד' / 60

ק: 22544

ש' 22148 ד"ר לאה רוזן ד' סמסטר א' 08:30-10:00, סמסטר ב' - מפגשים אישיים.

המעשה הפוליטי (התמחות תקשורת פוליטית)

במהלך הסדנא יתנסו הסטודנטים במהלכים של החלטות ציבוריות, כיצד עולה רעיון אל סדר היום של הפוליטיקאי ומה הדרכים למימושו. בתהליך יש מספר שלבים: (1) שלב של קבלת הרעיון ממקור אזרחי בעיקר ארגונים אך יש גם מסלולים אחרים של פעילים פוליטיים ואנשי המגזר העסקי. (2) גיבוש הרעיון ובחינת המכשולים למימושו, כאן בא מקומם של ה"דילים" הפוליטיים "תן לי ואתן לך" ובחינת ההתכנות שלהם מבחינה משפטית וציבורית. (3) קבלת אישור מהמועצה/כנסת שכולל דילים של הרגע האחרון. (4) התמודדות עם המערכת המשפטית, בעיקר בג"צ, במקרה הצורך. (5) איך מציגים את לציבור כ"הישג חסר תקדים ההחלטה

4 שש"ס / 4 נ"ז / ס' / 60

ק: 22648

ש' 22693 ד"ר מיכאל מירו ד' 15:30-17:00, סמסטר ב' מפגשים אישיים.

היבטים יישומיים בעבודת הביקורת (התמחות ביקורת פנימית וציבורית)

הקורס נועד להקנות לסטודנטים ידע תיאורטי ומעשי בתחום הביקורת. במסגרת הקורס ילמדו תיאוריות וגישות שונות בתכנון ובביצוע ביקורת בסקטור הפרטי והציבורי. תוכן הלימוד יקיף את כל המרכיבים העיקריים בתהליך עבודת ביקורת. הסטודנטים ידרשו להכין תכנית ביקורת, לערוך ביקורת ולהגיש דוח ביקורת מסכם על - פי

כללי ביקורת מקצועיים. יינתן דגש לביצוע ביקורת "בתנאי אמת" ולבחירת דרכי התמודדות עם קשיים, כשלים ודילמות ערכיות ומקצועיות בעבודת הביקורת.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ס' / 60

ק: 22112

ש' 22695 מר אייל לוי ד' סמסטר א' 08:30-10:00, סמסטר ב' - מפגשים אישיים.

סמסטר א'

קורסים לכלל ההתמחויות **קורסי בחירה - שנים א', ב', ג'**

צירי מחלוקת בפוליטיקה בישראל

הקורס מיועד לסטודנטים מצטיינים אשר יבחרו עפ"י ציונים ובאמצעות ראיונות. השיעור מתמקד בצירי המחלוקת השונים בישראל תוך בחינת התפתחויות חדשות במחקר, במציאות הכלכלית-חברתית ובתרבות הפוליטית. סטודנטים ירכשו כלים ומיומנויות חיוניים להמשך לימודיהם ויסייעו להם הן במצטיינים של המכללה והן בכתיבת עבודות סמינר בחוג. הלימודים כוללת בנוסף למגוון מרצים אורחים גם פגישות עם חוקרים, קובעי מדיניות, מעצבי דעת קהל ופעילים חברתיים ופוליטיים. המצטרפים לקורס יוזמנו להשתתף בכנסים בחוג ובמכללה ובפעילויות ואירועים נבחרים בארץ.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ש' 22552 ד"ר לאה רוזן (מפגשים אישיים).

קריאה וכתובה אקדמית

מטרת הקורס היא לתת לסטודנטים כלים בסיסיים ללמידה אקדמית יעילה. הקורס יתמקד בפיתוח מיומנויות למידה, קריאה וכתובה וחיפוש מאמרים במקורות מידע.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ס' / 60

א' 22722 גב' ערבה רוטמן ד' 08:30-10:00

ב' 22722 גב' ערבה רוטמן ד' 08:30-10:00 (מעודכן נכון ל- 03.03.19)

התמחות ביקורת פנימית וחיצונית **קורסי חובה**

ביקורת פנימית וחיצונית - יסודות הביקורת

קורס יסודות הביקורת נועד לסטודנטים המעוניינים לעסוק בביקורת פנימית או ציבורית ו/או לסטודנטים עוסקים במסגרת תפקידם בביקורת פנימית או בביקורת ציבורית. במסגרת הקורס נלמד הן את ההיבטים הנוגעים לתאוריה ולתורת הביקורת והן את ההיבטים המעשיים בעבודת הביקורת הפנימית והציבורית, לרבות היבטים הנוגעים לתקני הביקורת, חקיקה רלוונטיות, אי תלות ואובייקטיביות בעבודת המבקר, מיומנות מקצועית הנדרשת מהמבקר ותאוריות וטכניקות רלוונטיות. בנוסף, נעסוק בהיבטים שונים מתחום הביקורת הציבורית ובפרט ביקורת המדינה. במסגרת הקורס נלמד ונסקור, בין היתר, את ההתפתחות ההיסטורית של הביקורת (הפנימית והציבורית), את הצורות השונות של הביקורת הנהוגה בארגונים, אפקטיביות הביקורת בארגונים, חקיקה רלוונטית בתחום הביקורת (ביקורת פנימית, ביקורת ציבורית/ביקורת המדינה וביקורת ברשויות מקומיות), יחסי הגומלין של המבקר עם גורמים פנימיים וחיצוניים, לרבות ועדת הביקורת, תקנים מקצועיים וכללי אתיקה בעבודת הביקורת, סקר סיכונים בעבודת הביקורת, מעילות והונאות ועוד.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 22325 מר קלמן אורן ד' 10:15-13:45

גישות ואסכולות במנהל ציבורי

בקורס נדון בגישות, תיאוריות, מודלים ומחקרים עדכניים ככלים תיאורטיים להבנת תהליכי מדיניות ציבורית. נעסוק בהרחבה בשחקנים הפוליטיים, החברתיים והעסקיים המעצבים את תהליכי המדיניות. נלמד בהרחבה מהו ניתוח מדיניות ומהם התנאים המרכזיים לשינוי מדיניות. מטרת הקורס הן, בניית מסגרת חשיבה איתנה טרם ביצוע ניתוח מדיניות ציבורית, הקניית כלים להבנת אתגרי המדיניות הציבורית ופיתוח כלים להתמודדות בעידן של משבר משילות וחסימי היישום.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 22112 ד"ר חדווה וינרסקי-פרץ ד' 15:30-18:30 (מעודכן נכון ל- 12.09.18)

קצ' 22112 ד"ר חדווה וינרסקי-פרץ ד' 12:00-15:00 (מעודכן נכון ל- 12.09.18)

היבטים באתיקה וביקורת בשלטון המקומי (קורס חלופי למי שלא למד את קורס החובה 22325)
 מקצוע הביקורת הפנימית מתפתח בשנים האחרונות בקצב מואץ והפך לכלי ניהולי וארגוני ממדרגה ראשונה בארץ ובעולם. גישת ממשל תאגידי והחקיקה שבאה בעקבותיה העצימו את חשיבותם ומעמדם של מבקרים פנימיים כגורמים מרכזיים בשכבת הניהול הבכירה ביותר בכל ארגון. המבקר הפנימי תורם לארגונו על ידי הבאת גישה מקצועית, אובייקטיבית ובלתי תלויה של ביצוע הערכה על תהליכי הבקרה, השליטה וניהול הסיכונים בארגון. המבקר הפנימי בודק את פעולות הארגון פעולותיהם של בעלי התפקידים בו מהיבטים שונים ובהם: מטרות ויעדים, מדיניות, ניהול סיכונים, חוקיות, חסכון, יעילות, אפקטיביות, מינהל תקין, טוהר מידות, אבטחת המידע ועוד. כנסת ישראל הכירה בחיוניותו וחשיבותו של מקצוע זה וחוקקה את חוק הביקורת הפנימית התשנ"ב - 1992, המסדיר את מעמדו וסמכויותיו של המבקר הפנימי בגופים הציבוריים ובהם: משרדי הממשלה, מוסדות המדינה, חברות ממשלתיות, גופים נתמכים ועוד. חוק החברות החדש וכן תיקונים שנעשו בחוקים רבים נוספים הרחיבו וחיצקו את הביקורת הפנימית בכל מגזרי המשק והחילו אותה גם על חברות ציבוריות (הנסחרות בבורסה לני"ע) חברות לתועלת הציבור, בנקים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים ועוד. חברות היי-טק ומפעלי תעשייה פרטיים רבים שהחוק אינו חל עליהם, הכירו בתרומתו החשובה של מקצוע זה והכשירו בעלי תפקידים מרכזיים, כגון: גזברים, חשבים, עורכי דין, רואי חשבון ומנתחי מערכות לתפקיד המבקר הפנימי בארגונם.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22658 מר אייל לוי ד' 08:30-10:00

התמחות ביקורת פנימית וציבורית **קורסי בחירה - שנים א', ב', ג'**

כלכלה ללא כלכלנים

בקורס נדון בעקרונות וברעיונות הבסיסיים והתיאורטיים של החשיבה הכלכלית. נלמד על מבנה המשק הכלכלי, היבטים שונים של פעילות הייצור והצריכה ברמת המאקרו (כלל החברה) וברמת המיקרו (יחידים ומגזרים בודדים בחברה). נסקור וננתח תופעות כלכליות משמעותיות ודרך נלמד מושגי יסוד מרכזיים וחשובים כגון, הקצאת מקורות וחלוקת משאבים מוגבלים, מסר בינלאומי ויתרון יחסי. ביקוש, היצע וקביעת מחירי השוק בשווקים תחרותיים, סוגי שווקים, השוק המוסדי, התערבות הממשלה במשק, כשלי שוק ועוד. מטרת הקורס להקנות לסטודנט ידע בסיסי להבנת הפעילות הכלכלית של המדינה המודרנית והכרת התנאים המרכזיים המשפיעים עליה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22660 ד"ר לאה רוזן ג' 14:15-15:45

ב' 22660 ד"ר לאה רוזן ד' 12:15-13:45 (מעודכן נכון ל- 05.08.18)

"מה קורה ברשויות המקומיות ולמה?"

הקורס יתמקד במערכת הממשל המקומי כגוף ארגוני-ניהולי שמטרתו לספק שירותים ממלכתיים כגון: חינוך ורווחה, ושירותים מקומיים כגון: ניקיון, תברואה, תרבות ופנאי ותכנון עירוני. מטרתו של הקורס להקנות לסטודנטים ידע אודות מערכת הממשל המקומית בסוגיות נבחרות: (1) **סוגים של רשויות מקומיות**: עיריות, רשויות מקומיות, מועצות אזוריות, (2) **יחסי שלטון מקומי ושלטון מרכזי**: (1) שינוי המגמה מריכוז סמכויות המדינה לביזור סמכויות והגדלת האחריות של רשויות מקומיות, (2) מקורות המימון השונים: הכנסות עצמיות, תקציבי ממשלה, הלוואות מסוגים שונים, מקורות מימון חוץ-ממסדיים (מפעל הפיס), **כלכלה עירונית**: (1) דירוג רשות מקומית במדד חברתי-כלכלי, (2) עוגנים כלכליים, שוק הדיור, שוק העבודה ומקורות התעסוקה (3) החברה הכלכלית של הרשות המקומית, (4) שיתופי פעולה בין רשויות, **מדיניות ותכנון מרחבי**: (1) חזון ופיתוח, (2) תכניות אב ותכניות מתאר, **תרבות ופוליטיקה מקומית**: (1) בחירות לרשויות המקומיות (2) התנהגות שלטונית (ממשלתיות)- קואליציה ואופוזיציה מקומית, שיוך מפלגתי (3) שחיתות שלטונית מקומית, (4) ביקורת (פנימית- מבקר הרשות, וחיצונית- מבקר המדינה).

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22694 ד"ר דנה שבח ד' 08:30-10:00

ביקורת בתאגידים עירוניים בשלטון המקומי

קורס זה יתמקד בתפקידיה וסמכויות הביקורת של המבקר הפנימי ב"גוף עירוני מבוקר" ובתחומי הפעילות של המבקר הפנימי בתאגידים העירוניים בשלטון המקומי. תאגידים עירוניים פועלים כזרועה של הרשות המקומית והם נועדו ככלל, לשמש כלי בידי עירייה לביצוע משימות ופרויקטים. כאשר קיימת מערכת סבוכה של יחסים הדדיים בין גופים, אנשי מפתח ועובדים בעירייה ובתאגיד עלינו לפעול במסגרת מערכת נורמות להסדרי

התנהגות ויחסי סמכויות, כדי שהטובה בהקמתו של תאגיד לא תהפוך לרעה חולה. קורס זה יתמקד במשמעותה המעשית של הביקורת הפנימית בתאגידים העירוניים. במהלכו נסקור שלושה נושאים מרכזיים: 1. מערכת היחסים בין הרשות המקומית לתאגיד (הקמת התאגיד, מינוי ואישור דירקטורים, ערבויות ושינויים בתקנון), 2. אופן ההתנהלות בין הרשות המקומית והתאגיד (העברת פרויקטים, תמורה לאספקת שירותים והעסקת עובדים) ו-3. התנהלות הפנימית של התאגיד העירוני (הפצת מכרזים, חוזים, נהלים עובדים, מינויים ושכר).

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22696 מר קורן איתי ד' 08:30-10:00

הביקורת הפנימית בשלטון המקומי במגזר הערבי בישראל : היבטים תיאורטיים והשוואתיים

(מעודכן נכון ל- 13.08.18)

הקורס ידון בתרבות הפוליטית ובמאפיינים הדמוגרפיים, הכלכליים והאלקטורליים וכיצד אלו מעצבים את יישום הביקורת הפנימית בעבודתן של הרשויות הערביות בשלטון המקומי בישראל. נתמקד בקשרים שבין תרבות, מנגנוני ביקורת פנימית וחינוך וחוסי ארגוני-כלכלי של רשויות מקומיות במגזר הערבי. בהתאם לנתוני משרד הפנים ברשויות המקומיות אלו רמת ההכנסות נמוכה יותר מחציון ההכנסות בכלל הרשויות. מכאן, ננתח כיצד תנאים אלו משפיעים על יישום מיטבי של מנגנוני הביקורת הפנימית. במהלך הקורס, ישולבו חקרי מקרה, פסקי דין ודוחות ביקורת שיסייעו ללמוד כיצד מיושמת המסגרת החוקית המסדירה את דרכי עבודתה של הרשות המקומית (מנגנוני פיקוח, בקרה וביקורת פנימית וחינוך) במגזר הערבי בישראל, על כל גווניו.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22737 ד"ר עזמי גומייד ד' 14:15-15:45 **(מעודכן נכון ל- 02.10.18)**

"מי שומר על השומרים" – שומרי הסף על מערכת הביטחון הישראלית (מוכר לדמ"מ) (מעודכן נכון

ל- 02.10.18)

קורס זה יעסוק במערכת הביטחון הישראלית. מערכת של גופים מנהליים ייחודיים המהווים חלק משמעותי מהרשות המבצעת של מדינת ישראל, גופים המשפיעים ביומיום יום על שגרת חיי כל אחד מאתנו במישרין ו/או בעקיפין. רשויות הביטחון בהן נעסוק - משרד הביטחון/צה"ל, משטרת ישראל, שירות הביטחון הכללי, המוסד ושירות בתי הסוהר. במסגרת הקורס נבחן את מקורות הסמכות והסמכויות הרבות הנתונות לגופים משמעותיים אלה, וכן נעסוק בהרחבה במנגנונים השונים והמגוונים המפקחים על אופן ביצוע ומימוש הסמכות הנתונה להם. בין השאר המנגנונים נלמד על מנגנונים המצויים ברמות הנמוכות ביותר של הפעילות כמו "תחקיר" וטריבונלים מנהליים שונים, שחלקם מעוגנים בחוק וייחודיים למערכת הביטחון, וכן נעסוק בביקורת ופיקוח פורמלי על הגופים השונים באמצעות "שומרי סף" כמו יועצים משפטיים מבקרי פנים ועד מבקר המדינה. עוד נבחן את פעילות הרשות המחוקקת, והממשלה במסגרת הפיקוח על מערכת הביטחון (דרג מדיני), ובמקרים קיצוניים וחריגים גם ועדות חקירה ממלכתיות (ועדת אגרנט, ועדת ינוגרד, ועדת לנדאו וכו'). וכמובן נעסוק באופן פיקוח של בתי המשפט על גופים. זווית נוספת בה נעסוק - תחום הביקורת הציבורית/התקשורתית והשפעתה על מאפייני פעילות גופי מערכת הביטחון.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22730 עו"ד כתריאל ברנפלד ד' 14:00-15:30

נשים נבחרות: מבט מגדרי ביקורתי על תקורות זכויות ובטון (מעודכן נכון ל- 12.08.18)

הבחירות לרשויות המקומיות בישראל ובחירות אמצע הקדנציה בארצות הברית מסמנות שיא היסטורי של נשים המתמודדות לראשות מועצה, למשרות מושל ולמועצות מקומיות. הן עושות את זה אחרת לגמרי מנשים קודמות, כשהן בונות קואליציות הורסות סטראוטיפים ומנסחות מחדש את הכללים המגדריים. אז מה אפשר ללמוד מהאופן שבו ניהלה ברברה קאסל את משבר השביתה במפעלי פורד? למה אלכסנדרה אוקסו קורטז מצליחה לחבר לקמפיין שלה נשים יותר מהילארי קלינטון? למה המטבחון והנעליים מזוהים עם גולדה מאיר? ואיך נדבק הכינוי אשת הברזל למרגרט תאצ'ר ולאן גונסון סיריליף? תוך דגש על נשים נבחרות בפוליטיקה מהארץ ובעולם בעבר ובהווה והסיפור "האישי הוא הפוליטי" שלהן נניח במהלך הקורס תשתית תיאורטית ואמפירית לחקר ההיבט הממוגדר של הפוליטיקה, נעסוק בייצוג נשים ודפוסי הצבעה בפוליטיקה מדינית, ונבחן את מעמדן של נשים במערכת הפוליטית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22738 גב' אסתי רידר אינדורסקי ד' 14:00-15:30

מה לא היה כתוב בעיתון היום? מבוסל (מעודכן נכון ל- 09.08.18)

ביקורת במערכות חשבונאיות-מבוסל (מעודכן נכון ל- 12.08.18)

דמוקרטיה נלחמת בטרור (מוכר לצורכי דמ"מ) (מעודכן נכון ל- 12.08.18)

הקורס יעסוק בדילמות היומיומיות המלוות את דרג מקבלי ההחלטות במדינה דמוקרטית בכלל ובמדינת ישראל בפרט בקרב הרשות המבצעת, רשות המחוקקת וכן ברשות השופטת, כל זאת אל מול איומים ביטחוניים

מורכבים ובדגש על איומי טרור וריגול. מצד אחד מדינה דמוקרטית המקדשת, בצדק, את זכויות הפרט ומצד שני אילוצים ביטחוניים מורכבים המחייבים כרסום בזכויות אלה לצרכי ביטחון הפרט והמדינה. דילמות מרכזיות אלה, הנוגעות לא אחת בעצבים החשופים והרגישים מאד של החברה הדמוקרטית, משתרעים על שורה ארוכה של נושאים בהם ידון הקורס, תוך הצגה וניתוח של הדילמות האינטרסים המתנגשים נקודות איזון אפשריות. ברקע לכל אלה התפתחות הדמוקרטיות בעידן המודרני וביצור מעמדו של הפרט בדמוקרטיות אלה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22623 עו"ד כתריאל ברנפלד ד' 16:15-17:45

מתוכנית הבראה לתוכנית המראה

בשנת 2004, נוכח המשבר הכספי החמור של הרשויות המקומיות, קיבלה הממשלה החלטה להוביל לפתרון כולל לבעיית הגירעונות ברשויות המקומיות ולהוביל תכניות הבראה כמתווה להתייעלותן. כאשר תכליתה של תוכנית הבראה הצטמצמה לאיזון תקציבי בפעילות הרשות, החל תהליך כושל שבו רשויות שבו וחזרו לתכניות הבראה. כישלון זה הוביל לשינוי מדיניות של משרד הפנים וליצירת מודלים להעצמה ופיתוח ברשויות גרעוניות וכושלות. בקורס זה נדון במעבר מרעיון הבראה התקציבית לתוכניות עכשוויות השמות דגש על הבראה כספית, שיפור תשתיות ארגוניות ויצירת מנועי צמיחה להגדלת ההכנסות העצמיות ברשות. נלמד יסודות בניהול רשות מקומית, מודלים לניהול תקציב והתייעלות תקציבית, מושגים בפיתוח ארגוני - ניהולי ופיתוח כלכלי וכלים לשיפור עצמאות הניהולית והכלכלית של הרשות לקראת ייצוב בר קיימא.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22733 מר איתי קורן ד' 08:30-10:00

מהפכנות בתכנון החברתי

הקורס מעלה ומציף סוגיות בחקירת תופעה מרחבית, ובפרט היא מעודדת וחותרת ליציאה "אל השטח" המתירה את פריצת המוסכמות ומאפשרת מבט עומק אל תוכני החברה המקומית ואורחות חייה. בית הקפה השכונתי, הקיוסק בקצה הרחוב, בעלי עסקים, גן-השעשועים, קבוצות פייסבוק, פעילים חברתיים, עמותות אזרחיות, והעיתונות המקומית מאפשרים לימוד והבנה של סוגיות, כגון: פשע, אלימות, שוטטות נוער, הטרדות מיניות במרחב הציבורי, עוני חברתיות וקהילתיות מורכבות ולעיתים אף רגישות המתרחשות במרחב העירוני, מעסיקות את ומשפיעות על החברה הישראלית, על כלל רבדיה ומגזריה. מסגרת זו מציעה לשלב את נקודת המבט האיכותנית, מתחים קהילתיים על רקע ההפרטה במגזר הכפרי, מתחים בין חילונים וחרדים, בין יהודים וערבים. לצד זה תבחן תופעה מרחבית-חברתית על רקע נתונים רשמיים: לשכה מרכזית לסטטיסטיקה, פרסומי הרשות המקומית, נתונים של רשות מקרקעי ישראל, נתונים על הדמוגרפיה במרחב: תעסוקה ואבטלה, עוגנים כלכליים של הרשות המקומית, שיעור גביית ארנונה ואספקת שירותים בסיסיים לתושבים, התפלגות גילאים, שוק הנדל"ן המקומי, הגירה בין יישובים, ועוד. הקונפליקטים במרחב העירוני מאתגרים את החשיבה התכנונית ודורשים נקודת מבט עדכנית ואף מהפכנית להתמודדות עם תופעות מרחביות-חברתיות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22697 ד"ר דנה שבה ד' 10:15-11:45

היבטים משפטיים בביקורת (מוכר לדמ"מ)

מטרת הקורס להקנות לתלמידי התואר מבוא למשפט הישראלי ומערכתו, ידע בעקרונות משפטיים בסיסיים, תחומי המשפט השונים ומושגי יסוד בכלל והקשורים לביקורת, הן הציבורית והן הפנימית, בפרט, בחוקים הרלבנטיים, יישומם בגופים השונים בהם נדרש מבקר והדילמות המשפטיות בהן עשוי מבקר להיתקל במהלך עבודתו. כמו כן, יידון מעמדה של הביקורת הפנימית ביחס למערכות המשפט והאכיפה בכלל והדרכים השונות למיצוי ההליך כלפי המבוקר בפרט. השעורים יכללו, בין היתר, ניתוח של פסקי דין ובמידה והזמן יאפשר גם פגישה עם מבקר פנים שיתאר השאלות המשפטיות שנתקל בהן במסגרת עבודתו. בין הנושאים שילמדו בקורס: 1. התחומים בהם עוסק המשפט ומושגי יסוד במשפט הישראלי. 2. הכרת מערכת המשפט על כל מוסדותיה. 3. חופש המידע לימוד פסקי הדין שעניינם ביקורת בכלל וביקורת פנימית בפרט. 4. מבקר המדינה, מעמדו, תפקידו, דו"חותיו, המלצותיו והשימוש האפשרי בהם. 5. מעמדו המשפטי של המבקר הפנימי בגופים השונים, הוראות החוק הרלבנטי ויישומן בפסיקה. 6. הדרכים השונות למיצוי ההליך כלפי המבוקר בכלל לרבות פניה לממונים, ליועץ המשפטי לממשלה, למבקר המדינה, למשטרה וכד' בפרט. 7. זכות העיון והטיעון של המבוקר הן כלפי מבקר המדינה והן כלפי מבקר הפנים, 8. נושאים מיוחדים העולים ונדונים בפסיקה הדנה בביקורת הציבורית כגון התנגשות בין חיסיון המידע המבוקר לבין חופש המידע והשימוש האפשרי בדו"חות מבקר המדינה או מבקר הפנים.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ק: 22325

ב' 22726 השופטת בדימוס מיכל שריר ד' 10:15-13:45

עולם הסייבר (מוכר לדמ"מ) (מעודכן נכון ל-07.10.18)

עולם הסייבר/קִיברנטי (cyber) הופך בשנים האחרונות לשחקן משמעותי יותר ויותר בזירות שונות החל מהזירה הבינאישית ועד לזירה הבינ"ל. הפעילות בעולם זה נוגעת לפרט הבודד, לארגונים כלכליים, ארגונים ציבוריים אורגנים מדינתיים, מדינות ומעצמות. מצד אחד מקנה העולם הקיברנטי יכולות משמעותיות המשליכות על שגרת ואיכות חיים של כל מי שעושה בו שימוש, ומהצד האחר צופן בחובו איומים מורכבים ברבדים שונים. קורס זה יעסוק במציאות, בהזדמנויות ובאיומים שעולם זה מייצר. במסגרת הקורס ננתח מצד אחד, את המציאות היומיומית בה אנו מתנהלים תוך הדגשת היתרונות היומיומיים של היכולות השונות ותרומתן לאיכות חיינו, כן נעסוק במגוון איומים, החל מהפגיעה בפרטיות, האפשרות הממשית לשיבוש שיגרת החיים ואף פגיעה בחיים עצמם למשל באמצעות פגיעה בתשתיות קריטיות ועד מקרי קיצון של פרוץ מעשי אלימות. הקורס אף יעסוק באיומים גלובליים של סייבר טרור, איומי מתקפות סייבר של ועל מדינות, כן נדון בהשפעת המציאות המתהווה ברבדים שונים לרבות מערכת היחסים הבין מדינתית והבין לאומית. כן ידון הקורס בהתמודדות החשיבתית בעידן מתפתח זה מנקודת המבט המשפטית וזו של יחסים הבין לאומיים, מלחמה ושלום והכל תוך בחינת והתאמת "כללי המשחק" המוכרים של המערכות השונות למציאות המשתנה. הערה: הקורס לא יעסוק בצורה מפורטת בצד הטכנולוגי למעט שימוש במושגים רלוונטיים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22669 עו"ד כתריל ברנפלד ד' 14:15:15:45 (מעודכן נכון ל- 27.01.19)

ממשל אלקטרוני (קורס מתקדם)

הקורס מתמקד בהתפתחותו של העידן הדיגיטלי והשפעתו על מדינות, חברות, רשויות בכלל ועל הדמוקרטיה בפרט. נדון בהיבטים פוליטיים, חברתיים, טכנולוגיים, משפטיים ועיצוב מדיניות בעידן הדיגיטלי. ננתח מודלים שונים של ממשל זמין (e-government) ודמוקרטיה מקוונת (e-democracy) תוך סקירה השוואתית בינלאומית מקיפה. הקורס יעסוק במשמעות של הדמוקרטיה המקוונת במדינות המערב ובסוגיות החדשות שעולות עם התפתחות העידן המקוון. בקורס נדון באופן שבו כלים טכנולוגיים מקוונים תומכים בדמוקרטיה, לדוגמה, הרחבת זכויות הפרט, נשיאה באחריות (Accountability) של הממשל כלפי האזרחים, חיזוק השקיפות ושיתוף במידע ובעיקר כיצד שימוש בטכנולוגיות המידע עשוי לסייע להעצמת האזרח והגברת מעורבותו בתהליך הדמוקרטי.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' מתקדם / 56

קץ 22283 ד"ר חדווה וינסקי-פרץ ד'

משפט חוקתי (מוכר לדמ"מ) (קורס מתקדם)

המשפט החוקתי הוא תחום המשפט שמסדיר את המבנה הבסיסי של השלטון בכל מדינה ומדינה. במדינת ישראל, המתאפיינת במתחים תמידיים בין עקרונות מתנגשים (כגון: המתח שבין דת למדינה, המתח בין זהות המדינה כ"הודית" לזהותה כ"דמוקרטית", המתח בין דמוקרטיה לבין מצבי חירום ועוד), זהו ללא ספק, אחד מתחומי המשפט המרתקים והמסעירים ביותר, אשר מעלה על סדר היום דיון בשאלות נוקבות וכבדות משקל. במהלך הקורס נעסוק במבנה רשויות השלטון הפועלות במדינת ישראל, וכן באופייה הייחודי והשונה של החוקה הישראלית לעומת חוקות אחרות. במסגרת זאת, נדון בחוקה המטריאלית של ישראל מחד, ובחוקי היסוד ובמעמדם המשפטי כחלק מהחוקה הפורמאלית מאידך. מאפיין מרכזי נוסף בכל חוקה כמעט, וכפועל יוצא מכך, מאפיין עיקרי גם של המשפט החוקתי עצמו - הוא הדיון על זכויות האדם המוקנות לתושבי המדינה. גם לפרק זה נקדיש מקום במהלך הקורס, עת נדון בהגנה שמספק המשפט החוקתי לזכויות הפרט, תוך בחינת האיזונים שעורכים בתי המשפט בין זכויות האדם הרלוונטיות לבין אינטרסים ציבוריים אחרים שמתנגשים.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' מתקדם / 56

קץ 22631 עו"ד איציק בן חיים

התמחות תקשורת פוליטית **קורסי חובה**

תקשורת המונים

הקורס יחשוף את הסטודנטים לעולם התקשורת המודרנית, התיאוריות המרכזיות, אמצעי התקשורת ותחומי המחקר העיקריים בתחום. במהלך הקורס יושם דגש על חיבור ויישום החומר התיאורטי למציאות התקשורתית המשתנה. נעמיק את הבנתנו באמצעי התקשורת השונים ומאפייניהם הטכנולוגיים והחברתיים, ונבחן את תפקיד והשפעותיה של התקשורת, תוך פיתוח חשיבה ביקורתית והתייחסות לאירועים אקטואליים.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 22644 ד"ר דודי מקלברג ד' 10:15-13:45

ב' 22644 ד"ר דודי מקלברג ב' 19:15-46:15 **מבוטל** (מעודכן נכון ל- 30.01.19)

תקשורת פוליטית

בעשורים האחרונים גדלה מרכזיותה של תקשורת ההמונים כמרכיב מרכזי בזירה הציבורית. מרכזיותה של תקשורת ההמונים והעובדה שהיא הפכה למוקד עוצמה משנה את כללי המשחק הפוליטי. בהסתמך על התיאוריות ומחקרים עדכניים בתחום, מטרת הקורס היא להעניק לסטודנטים כלים להבנה של הקשר בין התקשורת לבין הפוליטיקה והחברה, תוך הבנה מעמיקה של התיאוריות המרכזיות בתחום וניתוח אירועים אקטואליים.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ב' 22648 ד"ר דודי מקלברג ד' 10:15-13:45

התמחות בתקשורת פוליטית קורסי בחירה שנים א', ב', ג'

על גבולות והיעדרם בישראל המודרנית

הקורס עוסק באחת מהתופעות המעניינות של העידן המודרני – גבול. תופעה זו עלתה וצפה בעיקר עקב צמיחת מדינת הלאום החדשה – והתוותה את מה שמכונה היום "גבול". אכן, גבולות היו כאן משחר האדם, אולם אנו נעסוק במבנה המודרני של גבולות וננסה להבין את מהותו ומשמעותו בהקשר המקומי והגלובלי. בישראל אנו ניצבים בפני מה שמכונה "פרדוקס הגבולות" מחד היעדר גבול פיזי-מדיני מוסכם לצד ריבוי גבולות בתוך החברה עצמה. נראה כי למרות שחלפו כבר שבעה עשורים מאז הקמתה של מדינת ישראל תהליך גיבוש גבולותיה הפנימיים והחיצוניים רחוק מלהיות מושלם. מחד, הגבול הגיאוגרפי נמצא במחלוקת משולשת תמידית: פנימית ישראלית, ישראלית-פלסטינית ובינלאומית; מאידך, הגבולות הפנימיים-חברתיים מתעצבים פעם אחר פעם, שוב ושוב, כמעט על בסיס שנתי, בשל השינויים התכופים במבנה החברה ותהליכים חברתיים מהירים. כיצד מצב זה משפיע עלינו כחברה? כפרטים? מהן המשמעותיות הבינלאומיות של מציאות זו? האם זהו מצב ייחודי לישראל או שיש עוד מדינות שנמצאות במצב דומה? בקורס נדון בשאלות אלו והשפעותיהם על מורכבות תהליכי קביעת הגבולות הגיאוגרפיים חברתיים בישראל. נבחן את מעצבי הגבולות: קברניטי המדינה, האליטות השולטות. נבדוק את מהות התהליכים האם זהו תהליך קונצנזואלי – או תהליך שרירותי או כוחני? האם יש הבדל ביחס למדינות שכנות, מיעוטים לאומיים וקבוצות מוחלשות במדינה?

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22718 ד"ר הני זובידה ד' 12:15-13:45 (מעודכן נכון ל- 20.08.18)

בחירות במדינת ישראל

מטרת הקורס היא להציג תמונה מלאה ככל האפשר של שיטות בחירה בארץ ובעולם. לנתח את הבחירות לכנסת ישראל לאורך השנים, תוך השוואה של דפוסי השתתפות ואי השתתפות מול מדינות אחרות, בדגש על שיטת הבחירות הנהוגה בארץ, יתרונותיה, חסרונותיה וחלופותיה, וכן על דפוסי ההצבעה של הבוחרים הישראליים וההסברים האפשריים לדפוסים אלו. ולבסוף לקיים דיון מושכל בחלופות לשיטה הקיימת.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22721 ד"ר הני זובידה ג' 14:15-15:45 (מעודכן נכון ל- 20.08.18)

נאום ושכנוע- מנאומי הכיכרות ועד הטוקבקים

הרטוריקה היא תיאורית שיח העומדת בבסיס כל הידברות בין אדם לאדם, בין אם מתבצעת מסירתה באמצעות טקסטים מדוברים או כתובים. מסגרות חברתיות דמוקרטיות ופטרליסטיות, אשר צצו לראשונה ביוון העתיקה, חייבו הידברות בין פרטים באוכלוסייה. קבלת ההחלטות הושתתה או אז על קבלת דעת הרוב. לשם כך נוצר צורך בשכנוע קהלים לשם ביצוע מדיניות נבחרת והרטוריקה מילאה פונקציה זו. הרטוריקה היא אמנות המבקשת לעזור לאדם להכין ולשאת נאום- בין אם מדובר או כתוב- פוליטי, משפטי או טקסי; בלשון מתאימה ובסדר מתאים. נאום, אשר על ידי התעוררות רעיונות ורגשות מיוחדים עשוי להביא את הקהל לידי הסכמה עם התיזה של הנאום ואף לעורר אותם לפעולה. מטרת הקורס הינה להקנות לסטודנט ידע בסיסי בתורת הנאום והשכנוע. הקורס משלב הרצאות פרונטאליות וסדנא התנסותית, בה יידרשו הסטודנטים לכתוב ולשאת נאומים. הקורס מלווה בדוגמאות וידאו רבות לשם המחשה. יכולת עמידה מול קהל מחד, ושכנועו מאידך יהוו את המטרה המרכזית לה שואף קורס זה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22323 ד"ר יורם רבובסקי ד' 08:30-10:00

צבא-ביטחון-תקשורת (מוכר לדמ"מ) (מעודכן נכון ל- 13.01.19)

הקורס ייתן זרקור למערכות היחסים והסינרגיה בין גופי הביטחון השונים בישראל (צה"ל, שב"כ, המוסד, משרד הביטחון) לבין התקשורת. ניתן סקירה מקיפה על עבודת הכתב הצבאי: מקורותיו, העבודה מול הצנזורה, הקשרים המורכבים בין העיתונאי העצמאי והמערכת שבשמה הוא עובד לבין מערכות הביטחון השונות שמצד אחד רוצות לקבל פרסום, חשיפה ותהודה ציבורית אולם נאלצות גם לשמור על מעטפת של חשאיות, פניו של צה"ל לאן ועוד.

נשים נבחרות: מבט מגדרי ביקורתי על תקורות זכויות ובטון (מעודכן נכון ל- 12.08.18)

הבחירות לרשויות המקומיות בישראל ובחירות אמצע הקדנציה בארצות הברית מסמנות שיא היסטורי של נשים המתמודדות לראשות מועצה, למשרות מושל ולמועצות מקומיות. הן עושות את זה אחרת לגמרי מנשים קודמות, כשהן בונות קואליציות הורסות סטראוטיפים ומנסחות מחדש את הכללים המגדריים. אז מה אפשר ללמוד מהאופן שבו ניהלה ברברה קאסל את משבר השביתה במפעלי פורד? למה אלכסנדריה אוקסו קורטז מצליחה לחבר לקמפיין שלה נשים יותר מהילארי קלינטון? למה המטבחון והנעליים מזוהים עם גולדה מאיר? ואיך נדבק הכינוי אשת הברזל למרגרט תאצ'ר ולאן גונסון סירליף? תוך דגש על נשים נבחרות בפוליטיקה מהארץ ובעולם בעבר ובהווה והסיפור "האישי הוא הפוליטי" שלהן נניח במהלך הקורס תשתית תיאורטית ואמפירית לחקר ההיבט הממוגדר של הפוליטיקה, נעסוק בייצוג נשים ודפוס הצבעה בפוליטיקה מדינתית, ונבחן את מעמדן של נשים במערכת הפוליטית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22738 גב' אסתי רידר אינדורסקי ד' 14:00-15:30

מה לא היה כתוב בעיתון היום? מבוטל (מעודכן נכון ל- 09.08.18)

תקשורת אקטיביסטית – סדנת תקשורת

המטרה לתת לסטודנטים לתקשורת פוליטית כלים למנף מאבקים ציבוריים בעזרת התקשורת, הרשתות החברתיות, מובילי דעה ועד להעלאת הנושא לסדר היום הציבורי והובלת שינויים הן בתפיסות חברתיות והן ברמת החקיקה. מי שעוסק בתקשורת פוליטית זקוק להבנה ורכישת הכלים בתקשורת. הסטודנטים ילמדו לנתח את המסרים שעוברים אליהם בתקשורת, ירכשו כלים בהכנת אייטמים - החל מכתבות טלוויזיוניות ועד לקמפיינים חברתיים. כל זה תוך כדי התנסות מעשית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22729 גב' רונית סלניקו גפן ד' 14:00-15:30

פוליטיקה דיגיטאלית – פוליטיקה בעידן הרשתות החברתיות

הפוליטיקה היא הקצאת ערכים ומשאבים. מערכת מורכבת של הבנת הצרכים של האזרחים בכללותם ומימושם במשאבים הקיימים או אלה שעדיין אינם קיימים או במילים אחרות מתי הפוליטיקאים "סופרים" את האינטרס הציבורי, מתי הם מעדיפים לרצות את הבוחרים שלהם ומתי לשרת את בני ביתם. האינטרנט בכלל והרשתות החברתיות בפרט פתחו בפני מקבלי ההחלטות עולם שלם של תכנים שלא היו מוכרים להם ופתחו את האפשרות של האזרחים ושל הפוליטיקאים לקיים דיאלוג שוטף לחוש את "הדופק הציבורי", להבין אותו ולבנות ממנו רעיון חדש. בעידן של מפלגות ומקבלי החלטות נטולי אידיאולוגיה, החברה האזרחית מספקת רעיונות במסגרת "המרכול האזרחי" ומאפשרת לפוליטיקאים להתרשם כיצד רואים זאת המשתמשים היומייים ברשתות החברתיות. לעיתים הפוליטיקאים ישתמשו ברעיון כ"ספין" ולעיתים כרעיון שניתן לקדמו כרעיון לטובת הציבור. כך בין הפוליטיקאים לאזרחים וכך גם בפוליטיקאים בינם לבין עצמם בניסיונות לגבש קואליציה או אופוזיציה לרעיון כזה או אחר.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22706 ד"ר מיקי מירו ד' 14:00-15:30

תקשורת, אקטיביזם ורב תרבותיות - מבט פמיניסטי

בבחירות לכנסת ה-20 התעורר מאבק רדום בישראל, הנוגע לשילובן הראוי של נשים חרדיות במשחק הפוליטי. קיומו של אקטיביזם נשי חרדי בישראל אינו דבר מובן מאליה. הוא נשען על התקשורת הכתובה והדיגיטלית, חי ומשגשג בפייסבוק ובמרחב הווירטואלי ומבקש לאתגר את התאוריה הרב תרבותית שהכשירה את הדרת הנשים מהפוליטיקה מלכתחילה. מקרה הבוחן "לא נבחרות לא נבחרות" ינוע סביב צירים המדגימים את התפקיד המרכזי של אמצעי התקשורת ככלי להובלת שינויים ובה בעת יאיר סוגיות של כוח ושאלות של ייצוג בכלי התקשורת ובמרחב הווירטואלי בחברה הישראלית. באמצעות מקרה הבוחן נערוך גם היכרות עם התאוריה הרב תרבותית וננתח את הביקורת עליה מנקודת מבט פמיניסטית. הקורס יעניק נקודת מבט ביקורתית ומורכבת הן על המציאות החברתית מגדרית והן על השיח התיאורטי, יעמוד על הפוטנציאל הגלום באקטיביזם חברתי פמיניסטי לשנות את המציאות החברתית, ויעודד לצאת במיזמים אקטיביסטיים לשינוי חברתי תוך סולידריות בין מאבקים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22683 גב' אסתי רידר אינדורסקי ד' 15:30-17:00 (מעודכן נכון ל- 07.10.18)

אירועי ספורט בינלאומיים כמכשיר תעמולה פוליטי

שלמונים, שדלנות, גיוס כוכבי על, נשיאים, מלכים, השקעות ענק, כל אלו הם רק חלק קטן מהפעולות אותן מבצע כל ממשל החותר ליעד הנכסף, אירוח משחקים אולימפיים או גמר אליפות העולם בכדורגל. הסיבה ברורה, הזרקור. המדינה המארחת, לעיתים פעם בחיי אותה אומה, זוכה לזרקור עולמי. במשך כמעט כחודש ימים, עיני כל העולם נשואות למדינה המארחת ולממשל, לו הזדמנות בלתי חוזרת לבניית עוצמתו או כיסוי מעשיו, הפשרה או קירור יחסים בינלאומיים, העלאה לסדר היום הציבורי עולמי נושאים המהותיים לו, פתיחת צוהר למקומות חשוכים, ניפוץ מיתוסים וכו'. בקורס זה נתמקד בשימוש של משחקי הספורט האולימפיים בסמלים, דימויים לאומיים וסימאיות להעברת מסרים תוך פנימיים ובינלאומיים. מאז המשחקים האולימפיים הראשונים ביוון הקדומה ועד משחקי המונדיאל האחרונים בברזיל, ניצלה כל אומה את הזירה הספורטיבית לצרכי תעמולה פוליטית. במסגרת קורס זה נבחן, מדוע מנהיגים ומדינות רואים באירועי ספורט מכשיר תעמולה המעביר את המסר הרצוי להם, כיצד נוצלו אירועי הספורט לצרכים תעמולתיים ופוליטיים במהלך השנים והאם הספורט יכול באמת לבשר על שינויים בתחומי הפוליטיקה, החברה והכלכלה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22321 מר דודו בזק ג' 14:15-15:45 (מעודכן נכון ל- 20.08.18)

ספרות ופוליטיקה מבוטל (מעודכן נכון ל- 09.01.19)

מהפכנות בתכנון החברתי

הקורס מעלה ומציף סוגיות בחקירת תופעה מרחבית, ובפרט היא מעודדת וחותרת ליציאה "אל השטח" המתירה את פריצת המוסכמות ומאפשרת מבט עומק אל תוכני החברה המקומית ואורחות חייה. בית הקפה השכונתי, הקיוסק בקצה הרחוב, בעלי עסקים, גן-השעשועים, קבוצות פייסבוק, פעילים חברתיים, עמותות אזרחיות, והעיתונות המקומית מאפשרים לימוד והבנה של סוגיות, כגון: פשע, אלימות, שוטטות נוער, הטרדות מיניות במרחב הציבורי, עוני חברתיות וקהילתיות מורכבות ולעיתים אף רגישות המתרחשות במרחב העירוני, מעסיקות את ומשפיעות על החברה הישראלית, על כלל רבדיה ומגזריה. מסגרת זו מציעה לשלב את נקודת המבט האיכותנית, מתחים קהילתיים על רקע ההפרטה במגזר הכפרי, מתחים בין חילונים וחרדים, בין יהודים וערבים. לצד זה תבחן תופעה מרחבית-חברתית על רקע נתונים רשמיים: לשכה מרכזית לסטטיסטיקה, פרסומי הרשות המקומית, נתונים של רשות מקרקעי ישראל, נתונים על הדמוגרפיה במרחב: תעסוקה ואבטלה, עוגנים כלכליים של הרשות המקומית, שיעור גביית ארנונה ואספקת שירותים בסיסיים לתושבים, התפלגות גילאים, שוק הנדל"ן המקומי, הגירה בין יישובים, ועוד. הקונפליקטים במרחב העירוני מאתגרים את החשיבה התכנונית ודורשים נקודת מבט עדכנית ואף מהפכנית להתמודדות עם תופעות מרחביות-חברתיות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22697 ד"ר דנה שבה ד' 10:15-11:45

המיעוט הערבי בישראל מבוטל (מעודכן נכון ל- 06.02.19)

סימולציות בפולמוס – כיצד מנצחים בוויכוח

הקורס ישלב בין תאוריות העוסקות בפולמוסים ערכיים והיבטים רטוריים המאפשרים דיון שכזה בשילוב עם התנסות מעשית בתורת השכנוע. לשם כך יערכו הסטודנטים דיבייטים קבוצתיים אודות נושאים נבחרים. מטרת הקורס היא להציג את הפולמוס כמתודולוגיה המאפשרת דיון אודות ערכים. במהלכה, יערכו הסטודנטים היכרות והתנסות עם הדיבייט ככלי רטורי, ויחשפו לפלטפורמת דיון מאורגן אודות נושאים ערכיים הנמצאים במחלוקת.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22732 ד"ר יורם רבובסקי ד' 12:15-13:45

קולנוע פוליטי מבוטל (מעודכן נכון ל- 06.02.19)

שיווק פוליטי- פרסום ושיווק מועמדים לבחירות במערכות פוליטיות

הקורס נועד לתת כלים אקדמיים ופרקטיים להבנת תהליך בניית מועמדים, הרצתם, בחירתם ושימור מקומם בכנסת, או ברשות המקומית. מדובר בהבנת תהליך של בניית תדמית ונראות ציבורית. חשיבות בית הספר הפוליטי שעברו המועמדים, התרבות והתרומה החברתית, ציבורית שלהם. הבנת המסר המשווק, ערכים מול משאבים והשילוב ביניהם. במהלך הקורס נבחין בין התקופות השונות והשינויים שחלפו מעידן הוועדה המסדרת ועד לעידן הדיגיטל שתופש מקום נרחב ביותר בשיווק הפוליטי של מועמדים ומקבלי החלטות מכהנים. כל זאת עם הדגש על הרצת מועמדים באמצעות "בוט" ו"אווטר" וכלל השיטות של הפצת מידע לקידום מכירות על ידי "מקצוענים". **(מעודכן נכון ל- 20.01.19)**

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22736 ד"ר מיכאל מירו ד' 10:15-11:45 (מעודכן נכון ל- 20.01.19)

עולם הסייבר (מוכר לדמ"מ) (מעודכן נכון ל- 13.01.19)

עולם הסייבר/קייברנטי (cyber) הופך בשנים האחרונות לשחקן משמעותי יותר ויותר בזירות שונות החל מהזירה הבינאישית ועד לזירה הבינ"ל. הפעילות בעולם זה נוגעת לפרט הבודד, לארגונים כלכליים, ארגונים ציבוריים אורגנים מדינתיים, מדינות ומעצמות. מצד אחד מקנה העולם הקייברנטי יכולות משמעותיות המשליכות על שגרת ואיכות חיים של כל מי שעושה בו שימוש, ומהצד האחר צופן בחובו איומים מורכבים ברבדים שונים. קורס זה יעסוק במציאות, בהזדמנויות ובאיומים שעולם זה מייצר. במסגרת הקורס ננתח מצד אחד, את המציאות היומיומית בה אנו מתנהלים תוך הדגשת היתרונות היומיומיים של היכולות השונות ותרומתן לאיכות חיינו, כן נעסוק במגוון איומים, החל מהפגיעה בפרטיות, האפשרות הממשית לשיבוש שיגרת החיים ואף פגיעה בחיים עצמם למשל באמצעות פגיעה בתשתיות קריטיות ועד מקרי קיצון של פרוץ מעשי אלימות. הקורס אף יעסוק באיומים גלובאליים של סייבר טרור, איומי מתקפות סייבר של ועל מדינות, כן נדון בהשפעת המציאות המתהווה ברבדים שונים לרבות מערכת היחסים הבין מדינתית והבין לאומית. כן ידון הקורס בהתמודדות החשיבתית בעידן מתפתח זה מנקודת המבט המשפטית וזו של יחסים הבין לאומיים, מלחמה ושלום והכל תוך בחינת והתאמת "כללי המשחק" המוכרים של המערכות השונות למציאות המשתנה. הערה: הקורס לא יעסוק בצורה מפורטת בצד הטכנולוגי למעט שימוש במושגים רלוונטיים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22669 עו"ד כתריל ברנפלד ד' 14:15:15:45 (מעודכן נכון ל- 27.01.19)

יחסים אזרחיים צבאיים (מוכר לצרכי דמ"מ) (מעודכן נכון ל- 10.02.19)

התפישה הביטחונית שלפיה מדינת ישראל נמצאת תחת איום קיומי תמידי, ומעמדו הדומיננטי של צה"ל מעוררים בשנים האחרונות שאלות נוקבות באשר ליחסים הצבאיים-אזרחיים. הקורס יעסוק בסוגיות שהן בליבת יחסים אלה, דהיינו פיקוח ושליטה מחד, והשפעות הגומלין בין התחום האזרחי לצבאי. נדון באופן שבו הצבא "נפתח" לתחום האזרחי בעניינים מסוימים, ולעתים אף "חודר" לתוכו בבחינת הצבא כבבואה של החברה והחברה כבבואה של הצבא.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22661 ד"ר רותי אמיר ד' 16:15-17:45

פוליטיקה של סיפור מבוטל (מעודכן נכון ל- 31.01.19)

רשתות חברתיות מבוטל (מעודכן נכון ל- 01.07.19)

ממשל אלקטרוני (קורס מתקדם)

הקורס מתמקד בהתפתחותו של העידן הדיגיטלי והשפעתו על מדינות, חברות, רשויות בכלל ועל הדמוקרטיה בפרט. נדון בהיבטים פוליטיים, חברתיים, טכנולוגיים, משפטיים ועיצוב מדיניות בעידן הדיגיטלי. ננתח מודלים שונים של ממשל זמין (e-government) ודמוקרטיה מקוונת (e-democracy) תוך סקירה השוואתית בינלאומית מקיפה. הקורס יעסוק במשמעות של הדמוקרטיה המקוונת במדינות המערב ובסוגיות החדשות שעולות עם התפתחות העידן המקוון. בקורס נדון באופן שבו כלים טכנולוגיים מקוונים תומכים בדמוקרטיה, לדוגמה, הרחבת זכויות הפרט, נשיאה באחריות (Accountability) של הממשל כלפי האזרחים, חיזוק השקיפות ושיתוף במידע ובעיקר כיצד שימוש בטכנולוגיות המידע עשוי לסייע להעצמת האזרח והגברת מעורבותו בתהליך הדמוקרטי.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' מתקדם / 56

קיץ 22283 ד"ר חדווה וינסקי-פרץ ד'

מדע, תרבות ואידיאולוגיה

מטרת הקורס להבין לעומק סוגיות מרכזיות בתרבות העכשווית במאה ה-21, באמצעות ניתוח והבנה של תהליכים קודמים. המאה הקודמת הייתה מאה של ניגודים, של אידיאולוגיות גדולות ותעמולה שוטפת, מלחמות עולם, מהפכות חברתיות ומהפכות מדעיות. גם במאה ה-21 אנו עדים לתחייתן של תנועות אידיאולוגיות ברחבי העולם בצד תנועות מחאה, הישגים מדעיים וטכנולוגיים, וזרמים חדשניים במדע, בפילוסופיה ובאומנות. במהלך הקורס נזהה את התופעות, נחקור את ההתפתחויות ודרכי ביטויין ונעמוד על המשמעות לגבי הפרט, החברה, המדינה והציביליזציות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

קיץ 22735 ד"ר בינה ניר ד' 17:30-19:00 (מעודכן נכון ל- 01.07.19)

התמחות ממשל, פוליטיקה ויחסים בינלאומיים

קורסי בחירה שנים א', ב', ג'

חולייה של הבריאות הלאומית – דרכים לשינוי

בשנים האחרונות חווה הציבור הישראלי התייקרות נמשכת של שירותי הבריאות. הוא נדרש לשלם סכומים גדלים והולכים עבור ביטוח הבריאות הציבורי, לרכוש ביטוחים משלימים (באמצעות קופות החולים) ולממן בנוסף שירותי בריאות מכיסו הפרטי. זוהי תופעה המתפתחת בישראל מאז חקיקת חוק בריאות ממלכתי אך היא אופיינית לכלל מדינות המערב. הקורס שלפנינו יציג בפני הסטודנטים תמונה רחבה של מכלול השינויים שעברו במהלך השנים על מערכי הבריאות בעולם. יבחנו שלל נושאים הנוגעים במערכי בריאות מתקדמים ונעסוק בשאלות הקשורות להקצאתם הכלכלית של מקורות לצרכי בריאות, באבחנות המקובלות בין שימושים ציבוריים לפרטיים ובמשמעות השונות שיש לשינויים כאלה במונחים של חברה לאומית, מבנה השלטון הפוליטי ורווחה כלכלית. ניתוחם של הדברים יעשה תוך התבססות על המקרה הישראלי, והשוואתו למקרים קיימים בעולם המערבי. נעמוד על מכשולות עיקריות ונציג אופני התמודדות שונים המקובלים בעולם הרחב.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22542 ד"ר עופר אריאן ב' 14:15-15:45

דרכה של הדיפלומטיה הישראלית מול השינויים במזה"ת

בתחילת הקורס נתאר בקצרה את השינויים הדרמטיים שהמזרח-התיכון עבר מאז "האביב הערבי", השפעותיהם על מעמדו של העולם הערבי בכלל ומדינות מרכזיות בו בפרט. הקורס יתמקד בניתוח מעמדם הנוכחי של מדינות מפתח באזור, בדגש על: איראן, סעודיה, מצרים, ירדן וטורקיה. כמו כן, יאפיין את מעמדם של שחקנים לא-מדינתיים רלבנטיים כחזבאללה, דאע"ש, חמאס והרש"פ. מיקוד מיוחד ינתן לשינוי המשמעותי, ואף הדרמטי, ובעיקר בשנתיים האחרונות של השחקנים המעצמתיים-בינלאומיים מול המזה"ת: ארה"ב, רוסיה ובמידה שונה אירופה- האיחוד האירופי כגוש ומדינות מרכזיות ורלבנטיות (בריטניה, צרפת, גרמניה). המשבר המתמשך בסוריה, ובמיוחד ההתפתחויות של השנה האחרונה, ישמש כמקרה בוחן מרתק, על-מנת להמחיש את השינוי שחל במעמדם ומדיניותן של מדינות מרכזיות מולו, הן ביחס לתוצאות המסתמנות לגבי התהליך הפוליטי בסוריה, והן ביחס ליחסי הכוחות בין שתי המעצמות- ארה"ב ורוסיה. תשומת לב מיוחדת תינתן להשלכותיהן של התהפוכות הללו על מעמדה ועל האינטרסים של ישראל, תוך דיון במרחב התמרון שיש לישראל בניסיונות הללו. הקורס ילווה, לכל אורכו, בדיון ודוגמאות מעשיים של המהלכים המדיניים בשטח.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22711 מר מיכאל הררי ד' 15:30-17:00 (מעודכן נכון ל- 08.10.18)

בחירות במדינת ישראל (מעודכן נכון ל- 20.08.18)

מטרת הקורס היא להציג תמונה מלאה ככל האפשר של שיטות בחירה בארץ ובעולם. לנתח את הבחירות לכנסת ישראל לאורך השנים, תוך השוואה של דפוסי השתתפות ואי השתתפות מול מדינות אחרות, בדגש על שיטת הבחירות הנהוגה בארץ, יתרונותיה, חסרונותיה וחלופותיה, וכן על דפוסי ההצבעה של הבוחרים הישראליים וההסברים האפשריים לדפוסי אלו. ולבסוף לקיים דיון מושכל בחלופות לשיטה הקיימת.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22721 ד"ר הני זובידה ג' 14:15-15:45

"מה קורה ברשויות המקומיות ולמה?"

הקורס יתמקד במערכת הממשל המקומי כגוף ארגוני-ניהולי שמטרתו לספק שירותים ממלכתיים כגון: חינוך ורווחה, ושירותים מקומיים כגון: ניקיון, תברואה, תרבות ופנאי ותכנון עירוני. מטרתו של הקורס להקנות לסטודנטים ידע אודות מערכת הממשל המקומית בסוגיות נבחרות: (1) **סוגים של רשויות מקומיות**: עיריות, רשויות מקומיות, מועצות אזוריות, (2) **יחסי שלטון מקומי ושלטון מרכזי**: (1) שינוי המגמה מריכוז סמכויות המדינה לביזור סמכויות והגדלת האחריות של רשויות מקומיות, (2) מקורות המימון השונים: הכנסות עצמיות, תקציבי ממשלה, הלוואות מסוגים שונים, מקורות מימון חוץ-ממסדיים (מפעל הפיס), **כלכלה עירונית**: (1) דירוג רשות מקומית במדד החברתי-כלכלי, (2) עוגנים כלכליים, שוק הדיור, שוק העבודה ומקורות התעסוקה (3) החברה הכלכלית של הרשות המקומית, (4) שיתופי פעולה בין רשויות, **מדיניות ותכנון מרחבי**: (1) חזון ופיתוח, (2) תכניות אב ותכניות מתאר, **תרבות ופוליטיקה מקומית**: (1) בחירות לרשויות המקומיות (2) התנהגות שלטונית (ממשלתיות)- קואליציה ואופוזיציה מקומית, שיוך מפלגתי (3) שחיתות שלטונית מקומית, (4) ביקורת (פנימית- מבקר הרשות, וחיצונית- מבקר המדינה).

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22694 ד"ר דנה שבח ד' 08:30-10:00

נאום ושכנוע- מנאומי הכיכרות ועד הטוקבקים

הרטוריקה היא תיאורית שיח העומדת בבסיס כל הידברות בין אדם לאדם, בין אם מתבצעת מסירתה באמצעות טקסטים מדוברים או כתובים. מסגרות חברתיות דמוקרטיות ופולרליסטיות, אשר צצו לראשונה ביוון העתיקה, חייבו הידברות בין פרטים באוכלוסייה. קבלת ההחלטות הושתתה או אז על קבלת דעת הרוב. לשם כך נוצר צורך בשכנוע קהלים לשם ביצוע מדיניות נבחרת והרטוריקה מילאה פונקציה זו. הרטוריקה היא אמנות המבקשת לעזור לאדם להכין ולשאת נאום- בין אם מדובר או כתוב- פוליטי, משפטי או טקסי; בלשון מתאימה ובסדר מתאים. נאום, אשר על ידי התעוררות רעיונות ורגשות מיוחדים עשוי להביא את הקהל לידי הסכמה עם התיזה

של הנאום ואף לעורר אותם לפעולה. מטרת הקורס הינה להקנות לסטודנט ידע בסיסי בתורת הנאום והשכנוע. הקורס משלב הרצאות פרונטאליות וסדנא התנסותית, בה יידרשו הסטודנטים לכתוב ולשאת נאומים. הקורס מלווה בדוגמאות וידאו רבות לשם המחשה. יכולת עמידה מול קהל מחד, ושכנוע מאידך יהוו את המטרה המרכזית לה שואף קורס זה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22323 ד"ר יורם רבובסקי ד' 08:30-10:00

צבא-ביטחון-תקשורת (מוכר לדמ"מ)

הקורס ייתן זרקור למערכות היחסים והסינרגיה בין גופי הביטחון השונים בישראל (צה"ל, שב"כ, המוסד, משרד הביטחון) לבין התקשורת. ניתן סקירה מקיפה על עבודת הכתב הצבאי: מקורותיו, העבודה מול הצנזורה, הקשרים המורכבים בין העיתונאי העצמאי והמערכת שבשמה הוא עובד לבין מערכות הביטחון השונות שמצד אחד רוצות לקבל פרסום, חשיפה ותהודה ציבורית אולם נאלצות גם לשמור על מעטפת של חשאיות, פניו של צה"ל לאן ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22678 מר אליהן טל ד' 10:15-11:45

תנועות חברתיות

תנועות חברתיות ותנועות מחאה הפכו לחלק מהנוף הפוליטי. במקומות בהם ניסיונות שינוי מוסדיים נכשלים או הינם בעלי סיכויי הצלחה נמוכים, לפעמים, בתוך התהליך הדמוקרטי פותחת פעילות מחאה אפיקים מתוחכמים המשפיעים על התהליך המדיני וחותרים לשינוי. דבר זה נכון גם לגבי מדינות לא-דמוקרטיות בהן תנועות חברתיות מוליכות אל הדרך לשינוי לשלטון דמוקרטי. תנועות חברתיות עוסקות בסדרות רבות של סוגיות וגם בתחום המדיניות הממוסדת. למעשה, כאשר בוחנים סוגיה מסוימת הטענה מדינית, הסיכויים הנם עובדה זו גורמת בציבור לחוסר אמון גדל והולך במוסדות מדיניים ועליה במספר התנועות החברתיות והפעילים החברתיים. בקורס זה נעסוק בכמה מנקודות המבט התאורטיות, הסוגיות/שאלות המושגיות והמחקר האמפירי המפיחים רוח חיים בחקר תנועות חברתיות. נבחן את המעורבות בתנועות חברתיות הקשורה בפרט ואת ההקשר החברתי והמדיני של מחאה. נתמקד בבעיות הבאות: איך ומתי מופיעות תנועות חברתיות? כיצד מאורגנות תנועות חברתיות? כיצד בוחרים הפעילים טקטיקות ואסטרטגיות? מה הן, באם ישנן, ההשפעות של תנועות חברתיות על תהליכי השינוי החברתיים והמדיניים? וכמו כן, נבחן את התיאוריות השונות והתנועות השונות לאור מה שהחל בקיץ 2011 בישראל וממשיך ומתרחש בזמנים אלו בכול העולם.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22304 ד"ר הני זובידה ד' 10:15-11:45 (מעודכן נכון ל- 05.12.18)

על גבולות והיעדרם בישראל המודרנית (מעודכן נכון ל- 20.08.18)

הקורס עוסק באחת מהתופעות המעניינות של העידן המודרני – גבול. תופעה זו עלתה וצפה בעיקר עקב צמיחת מדינת הלאום החדשה – והתוותה את מה שמכונה היום "גבול". אכן, גבולות היו כאן משחר האדם, אולם אנו נעסוק במבנה המודרני של גבולות וננסה להבין את מהותו ומשמעותו בהקשר המקומי והגלובלי. בישראל אנו ניצבים בפני מה שמכונה "פרדוקס הגבולות" מחד היעדר גבול פיזי-מדיני מוסכם לצד ריבוי גבולות בתוך החברה עצמה. נראה כי למרות שחלפו כבר שבעה עשורים מאז הקמתה של מדינת ישראל תהליך גיבוש גבולותיה הפנימיים והחיצוניים רחוק מלהיות מושלם. מחד, הגבול הגיאוגרפי נמצא במחלוקת משולשת תמידית: פנימית ישראלית, ישראלית-פלסטינית ובינלאומית; מאידך, הגבולות הפנימיים-חברתיים מתעצבים פעם אחר פעם, שוב ושוב, כמעט על בסיס שנתי, בשל השינויים התכופים במבנה החברה ותהליכים חברתיים מהירים. כיצד מצב זה משפיע עלינו כחברה? כפרטים? מהן המשמעויות הבינלאומיות של מציאות זו? האם זהו מצב ייחודי לישראל או שיש עוד מדינות שנמצאות במצב דומה? בקורס נדון בשאלות אלו והשפעותיהם על מורכבות תהליכי קביעת הגבולות הגיאוגרפיים חברתיים בישראל. נבחן את מעצבי הגבולות: קברניטי המדינה, האליטות השולטות. נבדוק את מהות התהליכים האם זהו תהליך קונצנזואלי – או תהליך שרירותי או כוחני? האם יש הבדל ביחס למדינות שכנות, מיעוטים לאומיים וקבוצות מוחלשות במדינה?

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22718 ד"ר הני זובידה ד' 12:15-13:45

שפה ולאומיות-מבוטל (מעודכן נכון ל- 14.08.18)

משפט מנהל ופוליטיקה בישראל תיאוריה ומציאות (מוכר לצורכי דמ"מ)

תאוריות ביחסי משפט ופוליטיקה, תהליכי פוליטיזציה, משפטזציה ואקטיביזם. מול ריסון שיפוטי. מקומו של בג"ץ במערכת הפוליטית. כיצד פועל בג"ץ? מדיניות שיפוטית וביקורת שיפוטית. בג"ץ מול הרשויות בסוגיות פוליטיות: מינויים פוליטיים, הסכמים פוליטיים, דת ומדינה, מדיניות חוץ וביטחון, יחסי יהודים - ערבים, פערים חברתיים וכלכליים, השסע העדתי וזוגות חד מיניים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

מה לא היה כתוב בעיתון היום? מבט (מעודכן נכון ל- 09.08.18)**נשים נבחרות: מבט מגדרי ביקורתי על תקורות זכויות ובטון (מעודכן נכון ל- 09.08.18)**

הבחירות לרשויות המקומיות בישראל ובחירות אמצע הקדנציה בארצות הברית מסמנות שיא היסטורי של נשים המתמודדות לראשות מועצה, למשרות מושל ולמועצות מקומיות. הן עושות את זה אחרת לגמרי מנשים קודמות, כשהן בונות קואליציות הורסות סטראוטיפים ומנסחות מחדש את הכללים המגדריים. אז מה אפשר ללמוד מהאופן שבו ניהלה ברברה קאסל את משבר השביתה במפעלי פורד? למה אלכסנדרה אוקסו קורטז מצליחה לחבר לקמפיין שלה נשים יותר מהילארי קלינטון? למה המטבחון והנעליים מזוהים עם גולדה מאיר? ואיך נדבק הכינוי אשת הברזל למרגרט תאצ'ר ולאן גונסון סירליף? תוך דגש על נשים נבחרות בפוליטיקה מהארץ ובעולם בעבר ובהווה והסיפור "האישי הוא הפוליטי" שלהן נניח במהלך הקורס תשתית תיאורטית ואמפירית לחקר ההיבט הממוגדר של הפוליטיקה, נעסוק בייצוג נשים ודפוס הצבעה בפוליטיקה מדינתית, ונבחן את מעמדן של נשים במערכת הפוליטית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22738 גב' אסתי ריזר ד' 14:00-15:30

דמוקרטיה נלחמת בטרור (מוכר לצורכי דמ"מ)

הקורס יעסוק בדילמות היומיומיות המלוות את דרג מקבלי ההחלטות במדינה דמוקרטית בכלל ובמדינת ישראל בפרט בקרב הרשות המבצעת, רשות המחוקקת וכן ברשות השופטת, כל זאת אל מול איומים ביטחוניים מורכבים ובדגש על איומי טרור וריגול. מצד אחד מדינה דמוקרטית המקדשת, בצדק, את זכויות הפרט ומצד שני אילוצים ביטחוניים מורכבים המחייבים כרסום בזכויות אלה לצרכי ביטחון הפרט והמדינה. דילמות מרכזיות אלה, הנוגעות לא אחת בעצבים החשופים והרגישים מאד של החברה הדמוקרטית, משתרעים על שורה ארוכה של נושאים בהם ידון הקורס, תוך הצגה וניתוח של הדילמות האינטרסים המתנגשים נקודות איזון אפשריות. ברקע לכל אלה התפתחות הדמוקרטיות בעידן המודרני וביצור מעמדו של הפרט בדמוקרטיות אלה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22623 עו"ד כתריאל ברנפלד ד' 16:15-17:45

ילדים במלחמה (מעודכן נכון ל- 05.08.18)

סוגיית הילדים-חייילים שנמצאת על סדר היום הבינלאומי ועל סדר היום הלאומי במדינות רבות מעלה את השימוש בילדים כקורבנות וכתוקפים. אף על פי שהמאה העשרים נודעה כ"מאה של הילד" ילדים, נטלו ונטלים חלק בדרכים שונות במלחמות לא רק כצד הסובל אלא לעתים גם בצד הפוגע. הקורס יעסוק במתח שבין התפיסות והתיאוריות אודות ילדות וילדים שהתפתחו בסוף המאה ה-19 והמאה העשרים לבין המציאות של מלחמות וקונפליקטים אתניים. בקורס תיבחן ההגנה על ילדים בתוך מדינות ובאמנות בינלאומיות, אל מול תפקידיהם המשתנים של ילדים במלחמות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22653 ד"ר רותי אמיר ד' 16:15-17:45

הסאטירה הפוליטית בישראל

"אם זה לא היה מצחיק זה היה עצוב", ביטוי זה יכול לתמצת את מהותה של הסאטירה הפוליטית. דרך הומור וגרימת צחוק, מנסה הסאטירה להעביר ביקורת על החברה, ולהשפיע על עיצוב החיים המשותפים. אולם, האם הסאטירה היא כלי בידי החלשים בחברה, או אולי כלי המשמש את האליטות? אם הסאטירה היא ביקורת, אז למה אנחנו צוחקים? מטרת הקורס ללמוד את מאפייניה של הסאטירה הישראלית, ותפקידיה לאורך השנים. החלק הראשון של הקורס יעסוק במושגי היסוד ובהבחנה שבין הומור, פרודיה וסאטירה. בהמשך תינתן מסגרת תיאורטית לצפייה וניתוח תכניות הסאטירה הישראליות הקאנוניות לאורך השנים. ננסה ללמוד דרך הסאטירה, מי המבקר? מי המבוקר? ומהו המסר שמועבר לנו?

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22727 ד"ר מרדכי לוי ד' 17:00-18:30 (מעודכן נכון ל- 21.10.18)

ההשפעות של גילויי האנרגיה בים התיכון על מדיניות החוץ הישראלית

הקורס יעסוק בתיאור וניתוח ההשלכות של גילוי מאגרי הגז במים הכלכליים של ישראל על מעמדה המדיני-אסטרטגי של ישראל. בתחילת הקורס יוסברו מושגי מפתח כגון מים כלכליים בלעדיים של מדינה (Economic Exclusive Zones) והסכמים בינלאומיים הנוגעים לגבול הימי בין מדינות. נעסוק בהרחבה בשינוי המשמעותי שחל במעמדה של ישראל באזור- מזרח הים"ת והמרחב האירופי - ונתמקד במערכות היחסים עם מדינות מפתח מרכזיות ורלבנטיות: טורקיה, יוון, קפריסין, מצרים ולבנון, כמו גם מול המרחב האירופי (הא"א, איטליה, מדינות הבלקן), רוסיה וארה"ב. מקום ייחודי יוקדש לניתוח מרחב התמרון המדיני-אסטרטגי- כלכלי שפוטנציאל

האנרגיה, ובעיקר אפשרויות היצוא של הגז הישראלי, פתחו בפני ישראל. מדינת ישראל נתפסת כעת כשחקן משפיע על מדיניות של מדינות באזור, כמו גם על סכסוכים ממושכים (בעיית קפריסין). יודגש, כי מדובר בהתפתחות שישראל אינה מורגלת בה, והדיון במשך הקורס יתמקד במשמעויותיו על מהלכים מעשיים בשטח (שמבחינות רבות, חלקן עדיין בהתהוות) – סוגיות כמסדרון האנרגיה בין רוסיה לאירופה, מדיניות האנרגיה האירופית שמנסה להפחית את התלות בגז הרוסי. במהלך הקורס נדון גם באפשרויות היצרניות שפוטנציאל זה פותח מול המרחב הערבי.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22710 מר מיכאל הררי ד' 12:15-13:45 (מעודכן נכון ל- 30.01.19)

אירועי ספורט בינלאומיים כמכשיר תעמולה פוליטי

שלמונים, שדלנות, גיוס כוכבי על, נשיאים, מלכים, השקעות ענק, כל אלו הם רק חלק קטן מהפעולות אותן מבצע כל ממשל החותר ליעד הנכסף, אירוח משחקים אולימפיים או גמר אליפות העולם בכדורגל. הסיבה ברורה, הזרקור. המדינה המארחת, לעיתים פעם בחי אותה אומה, זוכה לזרקור עולמי. במשך כמעט כחודש ימים, עיני כל העולם נשואות למדינה המארחת ולממשל, לו הזדמנות בלתי חוזרת לבניית עוצמתו או כיסוי מעשיו, הפשרה או קירור יחסים בינלאומיים, העלאה לסדר היום הציבורי עולמי נושאים המהותיים לו, פתיחת צוהר למקומות חשוכים, ניפוח מיתוסים וכו'. בקורס זה נתמקד בשימוש של משחקי הספורט האולימפיים בסמלים, דימויים לאומיים וסיסמאות להעברת מסרים תוך פנימיים ובינלאומיים. מאז המשחקים האולימפיים הראשונים ביוון הקדומה ועד משחקי המונדיאל האחרונים בברזיל, ניצלה כל אומה את הזירה הספורטיבית לצרכי תעמולה פוליטית. במסגרת קורס זה נבחן, מדוע מנהיגים ומדינות רואים באירועי ספורט מכשיר תעמולה המעביר את המסר הרצוי להם, כיצד נוצלו אירועי הספורט לצרכים תעמולתיים ופוליטיים במהלך השנים והאם הספורט יכול באמת לבשר על שינויים בתחומי הפוליטיקה, החברה והכלכלה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22321 מר דודו בזק ג' 14:15-15:45 (מעודכן נכון ל- 20.08.18)

ספרות ופוליטיקה מבוטל (מעודכן נכון ל- 09.01.19)

כלכלה ללא כלכלנים

בקורס נדון בעקרונות וברעיונות הבסיסיים והתיאורטיים של החשיבה הכלכלית. נלמד על מבנה המשק הכלכלי, היבטים שונים של פעילות הייצור והצריכה ברמת המאקרו (כלל החברה) וברמת המיקרו (יחידים ומגזרים בודדים בחברה). נסקור וננתח תופעות כלכליות משמעותיות ודרך נלמד מושגי יסוד מרכזיים וחשובים כגון, הקצאת מקורות וחלוקת משאבים מוגבלים, מסר בינלאומי ויתרון יחסי. ביקוש, היצע וקביעת מחירי השוק בשווקים תחרותיים, סוגי שווקים, השוק המוסדי, התערבות הממשלה במשק, כשלי שוק ועוד. מטרת הקורס להקנות לסטודנט ידע בסיסי להבנת הפעילות הכלכלית של המדינה המודרנית והכרת התנאים המרכזיים המשפיעים עליה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22660 ד"ר לאה רוזן ד' 12:15-13:45 (מעודכן נכון ל- 05.08.18)

קנין 22660 ד"ר לאה רוזן ד' 13:45-15:15 (מעודכן נכון ל- 01.07.19)

המשפט הבינלאומי במדיניות החוץ והביטחון של ישראל אמצעי או אבן ריחיים ?

הכרת המשפט הבינלאומי והבנת השפעתו על מדיניות החוץ והביטחון של ישראל. בקורס נעסוק בתרומת המשפט הבינ"ל להקמת המדינה והתבססותה, הכרת מושגים כגון: הסכמים בינלאומיים ובינלאומיים, שביתת נשק, שטחים מפורזים, הסכמי הפרדה, הסכמי שלום, אמנות בינ"ל בית הדין הבינ"ל לצדק, בית הדין הפלילי הבינלאומי בהאג, דיני מלחמה, מעמד הפליטים, ועדות חקירה, מעמדם של שטחי יהודה והשומרון וניהול מערכות ומבצעים צבאיים תחת כללי המשפט הבינ"ל. התלמידים יוכלו להכיר לזהות ולהבין תהליכים ואירועים בהיסטוריה המדינית והביטחונית של ישראל בראי המשפט בינ"ל והשפעתו על סוגיות חוץ וביטחון.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22728 ד"ר אריק אריאל ד' 10:15-11:45

מהפכנות בתכנון החברתי

הקורס מעלה ומציף סוגיות בחקירת תופעה מרחבית, ובפרט היא מעודדת וחותרת ליציאה "אל השטח" המתירה את פריצת המוסכמות ומאפשרת מבט עומק אל תוכני החברה המקומית ואורחות חייה. בית הקפה השכונתי, הקיוסק בקצה הרחוב, בעלי עסקים, גן-השעשועים, קבוצות פייסבוק, פעילים חברתיים, עמותות אזרחיות, והעיתונות המקומית מאפשרים לימוד והבנה של סוגיות, כגון: פשע, אלימות, שוטטות נוער, הטרדות מיניות במרחב הציבורי, עוני חברתיות וקהילתיות מורכבות ולעיתים אף רגישות המתרחשות במרחב העירוני, מעסיקות את ומשפיעות על החברה הישראלית, על כלל רבדיה ומגזריה. מסגרת זו מציעה לשלב את נקודת המבט האיכותנית, מתחים קהילתיים על רקע ההפרטה במגזר הכפרי, מתחים בין חילונים וחרדים, בין יהודים וערבים. לצד זה תבחן תופעה מרחבית-חברתית על רקע נתונים רשמיים: לשכה מרכזית לסטטיסטיקה, פרסומי הרשות

המקומית, נתונים של רשות מקרקעי ישראל, נתונים על הדמוגרפיה במרחב: תעסוקה ואבטלה, עוגנים כלכליים של הרשות המקומית, שיעור גביית ארנונה ואספקת שירותים בסיסיים לתושבים, התפלגות גילאים, שוק הנדל"ן המקומי, הגירה בין יישובים, ועוד. הקונפליקטים במרחב העירוני מאתגרים את החשיבה התכנונית ודורשים נקודת מבט עדכנית ואף מהפכנית להתמודדות עם תופעות מרחביות-חברתיות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22697 ד"ר דנה שבח ד' 10:15-11:45

המיעוט הערבי בישראל מבוטל (מעודכן נכון ל- 06.02.19)

זכויות אזרח בישראל

שפת הזכויות הפכה לשפה הבינלאומית. בארצות רבות הפוליטיקה מתנהלת היום באמצעות אוצר המילים של שפת הזכויות. גם בארץ פוליטיקאים ואזרחים מרבים להשתמש במושגים השאולים ממנה: שוויון, חופש, הפליה. יתר על-כן, גם בזירה הבינלאומית מרבים להידרש לשפה זאת, במיוחד כדי לגנות משטרים כאלה ואחרים על הפרת זכויות אדם. השיעור יבחן את סוד הצלחתה של שפת הזכויות ויתמקד במצב זכויות האזרח בישראל להלכה ולמעשה, בחוק ובמשפט ובהתנהלות המדינה מול האזרחים והתושבים החיים כאן.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22129 ד"ר לאה רוזן ד' 14:15-15:45

השפה של הספסוף מבוטל (מעודכן נכון ל- 14.08.18)

"העם דורש צדק חברתי" מבוטל (מעודכן נכון ל- 05.08.18)

זכויות אדם בזירה הבינלאומית

הוגי דעות רבים דנו בסוגיית זכויות האדם, אולם רק בשלהי המאה העשרים החל להתגבש משטר בינלאומי של זכויות אדם, ולאחרונה הנושא עולה שוב ושוב על סדר היום הפוליטי והתקשורתי. הקורס יעסוק בהתפתחות רעיון זכויות האדם, ובדרך בה הזירה הבינלאומית מבנה את המשטר הבינלאומי בנושא, תוך הצגת משבט משווה שלאירועים בינלאומיים מרחבי העולם, והטיפול השונה בזכויות אלו ברחבי העולם ועל ידי השחקנים המרכזיים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22699 ד"ר דודי מקלברג ד' 16:15-17:45

יחסים אזרחיים צבאיים (מוכר לדמ"מ) (מעודכן נכון ל- 05.08.18)

התפישה הביטחונית שלפיה מדינת ישראל נמצאת תחת איום קיומי תמידי, ומעמדו הדומיננטי של צה"ל מעוררים בשנים האחרונות שאלות נוקבות באשר ליחסים הצבאיים-אזרחיים. הקורס יעסוק בסוגיות שהן בליבת יחסים אלה, דהיינו פיקוח ושליטה מחד, והשפעות הגומלין בין התחום האזרחי לצבאי. נדון באופן שבו הצבא "נפתח" לתחום האזרחי בעניינים מסוימים, ולעתים אף "חודר" לתוכו בבחינת הצבא כבבואה של החברה והחברה כבבואה של הצבא.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22661 ד"ר רותי אמיר ד' 16:15-17:45

מדינת הרווחה במבט השוואתי-מבוטל (מעודכן נכון ל- 13.01.19)

עולם הסייבר (מוכר לדמ"מ) (מעודכן נכון ל- 13.01.19)

עולם הסייבר/קיברנטי (cyber) הופך בשנים האחרונות לשחקן משמעותי יותר ויותר בזירות שונות החל מהזירה הבינאישית ועד לזירה הבינ"ל. הפעילות בעולם זה נוגעת לפרט הבודד, לארגונים כלכליים, ארגונים ציבוריים וארגונים מדינתיים, מדינות ומעצמות. מצד אחד מקנה העולם הקיברנטי יכולות משמעותיות המשליכות על שגרת ואיכות חיים של כל מי שעושה בו שימוש, ומהצד האחר צופן בחובו איומים מורכבים ברבדים שונים. קורס זה יעסוק במציאות, בהזדמנויות ובאיומים שעולם זה מייצר. במסגרת הקורס ננתח מצד אחד, את המציאות היומיומית בה אנו מתנהלים תוך הדגשת היתרונות היומיומיים של היכולות השונות ותרומתן לאיכות חיינו, כן נעסוק במגוון איומים, החל מהפגיעה בפרטיות, האפשרות הממשית לשיבוש שגרת החיים ואף פגיעה בחיים עצמם למשל באמצעות פגיעה בתשתיות קריטיות ועד מקרי קיצון של פרוץ מעשי אלימות. הקורס אף יעסוק באיומים גלובאליים של סייבר טרור, איומי מתקפות סייבר של ועל מדינות, כן נדון בהשפעת המציאות המתהווה ברבדים שונים לרבות מערכת היחסים הבין מדינית והבין לאומית. כן ידון הקורס בהתמודדות החשיבתית בעידן מתפתח זה מנקודת המבט המשפטית וזו של יחסים הבין לאומיים, מלחמה ושלום והכל תוך בחינת והתאמת "כללי המשחק" המוכרים של המערכות השונות למציאות המשתנה. הערה: הקורס לא יעסוק בצורה מפורטת בצד הטכנולוגי למעט שימוש במושגים רלוונטיים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22669 עו"ד כתריאל ברנפלד ד' 14:15:15:45 (מעודכן נכון ל- 27.01.19)

פוליטיקה של סיפור מבוטל (מעודכן נכון ל- 31.01.19)

משפט חוקתי (מוכר לצרכי לדמ"מ) (קורס מתוקשב)

המשפט החוקתי הוא תחום המשפט שמסדיר את המבנה הבסיסי של השלטון בכל מדינה ומדינה. במדינת ישראל, המתאפיינת במתחים תמידיים בין עקרונות מתנגשים (כגון: המתח שבין דת למדינה, המתח בין זהות המדינה כ"יהודית" לזהותה כ"דמוקרטית", המתח בין דמוקרטיה לבין מצבי חירום ועוד), זהו ללא ספק, אחד מתחומי המשפט המרתקים והמסעירים ביותר, אשר מעלה על סדר היום דיון בשאלות נוקבות וכבדות משקל. במהלך הקורס נעסוק במבנה רשויות השלטון הפועלות במדינת ישראל, וכן באופייה הייחודי והשונה של החוקה הישראלית לעומת חוקות אחרות. במסגרת זאת, נדון בחוקה המטריאלית של ישראל מחד, ובחוקי היסוד ובמעמדם המשפטי כחלק מהחוקה הפורמאלית מאידך. מאפיין מרכזי נוסף בכל חוקה כמעט, וכפועל יוצא מכך, מאפיין עיקרי גם של המשפט החוקתי עצמו - הוא הדיון על זכויות האדם המוקנות לתושבי המדינה. גם לפרק זה נקדיש מקום במהלך הקורס, עת נדון בהגנה שמספק המשפט החוקתי לזכויות הפרט, תוך בחינת האיזונים שעורכים בתי המשפט בין זכויות האדם הרלוונטיות לבין אינטרסים ציבוריים אחרים שמתנגשים.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' מתוקשב / 56

קיץ 22631 עו"ד איציק בן חיים

מדע, תרבות ואידיאולוגיה

מטרת הקורס להבין לעומק סוגיות מרכזיות בתרבות העכשווית במאה ה-21, באמצעות ניתוח והבנה של תהליכים קודמים. המאה הקודמת הייתה מאה של ניגודים, של אידיאולוגיות גדולות ותעמולה שוטפת, מלחמות עולם, מהפכות חברתיות ומהפכות מדעיות. גם במאה ה-21 אנו עדים לתחייתן של תנועות אידיאולוגיות ברחבי העולם בצד תנועות מחאה, הישגים מדעיים וטכנולוגיים, וזרמים חדשניים במדע, בפילוסופיה ובאומנות. במהלך הקורס נזהה את התופעות, נחקור את ההתפתחויות ודרכי ביטויין ונעמוד על המשמעויות לגבי הפרט, החברה, המדינה והציביליזציות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

קיץ 22735 ד"ר בינה ניר ד' 17:30-19:00 (מעודכן נכון ל- 01.07.19)

רשתות חברתיות מבוטל (מעודכן נכון ל- 01.07.19)

התמחות תקשורת פוליטית

ראש ההתמחות : ד"ר דודי מקלברג

מדוע אנו בוחרים במפלגה מסוימת? מדוע מנהיגים רצים לדווח בתקשורת לפני שהם מקבלים החלטות? כיצד מנהלים קמפיין פוליטי? כיצד בונים פרופיל של פוליטיקאי? מהו תפקידן של הרשתות החברתיות בפוליטיקה? אלו הן חלק מן השאלות שלהן תינתן תשובה אקדמית, מחקרית ומעשית בהתמחות זו.

ההתמחות בתקשורת פוליטית באה לתרום לאלו המבקשים להבין את הקשרים המורכבים בין התקשורת והפוליטיקה. מטרת ההתמחות היא להקנות ידע, תובנות וכלי ניתוח ברמה מתקדמת בתחומי ההתארגנות וקבלת החלטות פוליטיות מזווית תקשורתית, עיצוב התרבות המשותפת והשיח הציבורי כמו גם הבניית פעולה פוליטית קולקטיבית. במסגרת ההתמחות יוכלו הסטודנטים להעמיק ולהבין מהו הקשר בין תרבות ההמונים לבין התרבות הפוליטית החדשה, מהו אופי התלות ההדדית בין פוליטיקה ותקשורת בזירה הבינלאומית והמקומית, מה תפקידה של התקשורת החדשה והרשתות החברתיות בפוליטיקה וכן להכיר את אופי המלחמות החדשות והטרור הבינלאומי.

שנה א' חובה

שם הקורס	נ"ז	שש"ס
מבוא לתקשורת המונים	4	5
מבוא לתקשורת פוליטית	4	4
סה"כ שנה א'	8	

שנה ב' חובה

שם הקורס	נ"ז	שש"ס
יסודות השיווק הפוליטי	2	2
פוליטיקה בעידן המודרני	2	2
קורסי בחירה	6	6
סה"כ שנה ב'	10	

שנה ג' חובה

שם הקורס	נ"ז	שש"ס
קורסי בחירה בהתמחות	2	
סמינריון בתקשורת פוליטית	6	
התמחות מעשית	4	
סה"כ שנה ג'	12	

התמחות מעשית: תורת הדיבור בפני קהל/ שיווק פוליטי/ פרסום ודוברות/ פוליטיקה באינטרנט.

התמחות ביקורת פנימית וציבורית

ראש ההתמחות : ד"ר חדוה וינסקי-פרץ

מטרת ההתמחות: העמקת הידע התיאורטי והמעשי בתחומי הביקורת הפנימית והציבורית בארגוני המגזר הציבורי ושלוחותיהם. התחזקותו של השלטון התאגידי בשנים האחרונות, בישראל, במקביל לכלכלות המערביות המתפתחות, הוביל להרחבתן של פונקציות הביקורת והבקרה בסביבת הארגון בנוסף לגופי הבקרה השלטוניים

הקיימים (כגון מבקר המדינה) ומכאן, תחום לימוד זה החל לצבור תאוצה בקרב עובדי המגזר הציבורי, כלכלנים, רואי חשבון, משפטנים ויועצים ארגוניים בתחומים שונים. במסגרת ההתמחות המעשית הסטודנטים ישתלבו בגופים ובמוסדות שונים במגזר הציבורי בליווי והדרכה של מנחה הסדנה והמבקר הפנימי בארגון המבוקר. מטרת ההתמחות המעשית: מתן הזדמנות לסטודנטים להתנסות ביישום הביקורת הפנימית בארגון וללמוד, הלכה למעשה, על מאפייני הפעילות של מנגנוני הבקרה.

שנה א' חובה

שם הקורס	נ"ז	שש"ס
גישות ואסכולות במדיניות ציבורית	4	5
יסודות הביקורת הציבורית בארץ ובעולם	4	4
סה"כ שנה א'	8	

שנה ב' חובה

שם הקורס	נ"ז	שש"ס
היבטים משפטיים בביקורת	2	2
ביקורת וממשל תאגידי בחברות ממשלתיות	2	2
קורסי בחירה	4	4
סה"כ שנה ב'	10	

שנה ג' חובה

שם הקורס	נ"ז	שש"ס
קורס בחירה בהתמחות	2	
סמינריון ביקורת פנימית בחברות עירוניות בשלטון המקומי	6	
התמחות מעשית: היבטים יישומיים בעבודת הביקורת	4	
סה"כ שנה ג'	12	

התמחות מעשית: היבטים יישומיים בעבודת הביקורת: מנגנוני בקרה בגופים עירוניים/ ניהול משברים וביקורת במגזר הציבורי/ ביקורת ומיקור חוץ בגופים ציבוריים.

התמחות יחסים בינלאומיים וממשל

ראש ההתמחות : ד"ר הני זובידה

התמחות זו מציעה מגוון של קורסים בשלשת התחומים האמורים לעיל ואמורה לתת טווח רחב של ידע בשלשת התחומים המרכזיים הללו. בין היתר הקורסים יינתנו בנושאים של המערכת הבינלאומית, תפקודה ומערכ היחסים בין מדינות, דיפלומטיה, ארגונים על לאומיים, ארגונים לאומיים, NGO's ועוד. כמו כן, ילמדו קורסים בתחומים של משפט בינלאומי, טרור, מלחמות ועוד. בתחום הממשל והפוליטיקה ילמדו מושגי יסוד על מנת להבין טוב יותר את העולם סביבנו ולקבל מושג אמיתי על התנהלות האירועים בחיי היומיום שלנו. הנושאים שיעמדו על הפרק יהיו רחבים ומגוונים החל מקורסים בדיפלומטיה כלכלה ויחסים בינלאומיים, ניתוח שיטות בחירה שונות עובר בחברה אזרחית וכלה בספורט ופוליטיקה. בסיכומו של תואר סטודנט בהתמחות יוכל לנתח טוב יותר את המערכות סביבו ברמה המקומית, הארצית והבינלאומית כמו גם לספק תובנות מעמיקות בנושאים השונים.

כמו כן, ההתמחות זו מציעה התמחות מעשית בתחומים הרלוונטיים דיפלומטיה, יחסים בינלאומיים וממשל. ההתמחויות יערכו בכנסת, משרד החוץ וארגוני מגזר שלישי (תלוי ביקוש והיצע). מטרת ההתמחות היא לעבור מעולם התיאוריה לעולם המעש על מנת ליישם את חומרי הלימודים הלכה למעשה כמו גם לקנות אחיזה בעולמות התוכן הרלוונטיים.

שנה א' חובה

שם הקורס	נ"ז	שש"ס
קורסי בחירה – מתוך שנתון מדע המדינה	8	8
סה"כ שנה א'	8	

שנה ב' חובה

שם הקורס	נ"ז	שש"ס
קורסי בחירה – מתוך שנתון מדע המדינה	8	8
סה"כ שנה ב'	8	

שנה ג' חובה

שם הקורס	נ"ז	שש"ס
קורס בחירה בהתמחות	2	
סמינריון	6	
התמחות מעשית	4	
סה"כ שנה ג'	12	

התמחות מעשית: משרד החוץ, חברי כנסת, מועצות מקומיות, ארגוני מגזר שלישי.